

onze vogels

35e jaargang no. 9, september 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

seel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Krulsweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 20,- per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 250 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, Röntgenhof 33, Hoogeveen.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 16 54 96.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon 03410-62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Eindhoven.
giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels, H. van Es, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Telefoon 01806-2980.
Contributie f 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: W. Ouwehand, Dahliastraat 40a, Rotterdam-25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:
A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of bij A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01646) 28 88, Hoogerheide.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees - met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 21 oktober 1974.

IN DIT NUMMER

	PAG.
Toko Toekan	388
Tangara's uit het geslacht thraupis I	389
Geslaagde kweek met de zwartmaskerroodbekwever	392
Bonte opmerkingen over de gelijkgetekende Japanse meeuw	395
W.L.S. Kweken met kleurkanaries	397
Waarom zou je 't makkelijk doen, als het moeilijk kan?	400
Het geslacht Kolibri's	402
Flamingo's	405
De grote bonte specht	408
De vererving van de bruinvleugel (lacewing) parkiet	409
N.B.v.V. Boekenservice	412
De marathonvlieger: De noordse stern is niet voor de poes	413
De splendiparkiet	416
Kleurkanarie 9	418
De Münchener kanarie	420
Korte berichten	423
Prijslijst centraal magazijn	424
Beplanting in en om de vollère. Roza	425
Vraag en Aanbod	426

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.	393
W. Rouppe van der Voort	393
Van Gils	394
Harteveld Hoos & Heijermans B.V.	394
Stuus	396
Tentoonstelling Ornithophilia	399
De Vogelspecialist	399
Benny Slagers	399
Sabri Oosterhout	399
Edelchemie B.V. Panheel	407
Beaphar Raalte	407
Vic van Heeswijk	407
Ars Groenlo	407
Bayer	415
De Vogelhorst	417
Veraka	417
W. Rouppe van der Voort	417
Cédé, Tilburg	417
Blankenstijn's Vogelhandel	417
J. W. Kemper	425
V.V.R. Vogelvoederfabriek	428
Rein v. d. Veen	431
Holley	431
Fa. Sam D. Kapelle	431
Animali	431
Witte Molen	432

Foto omslag: Toko toekan
Horst Müller, Vogelpark Walsrode

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

TOKOTOEKAN

door Chr. Walraven

De toekans vormen een opvallende vogelfamilie uit tropisch Amerika. Men kan ze direct herkennen aan de geweldige, vaak bijzonder mooi gekleurde snavels, die soms wel half zo lang zijn als het vogellichaam zelf. De staart is vrij lang en afgerond, en als ze roesten, wordt hij omhoog

gehouden. Bij het slapen gaan nemen ze een typische houding aan, de kop wordt dan naar achteren gedraaid en met snavel en al tussen de veren gestoken. Het bijzondere is dat ze de staart eerst verticaal omhoog steken en vervolgens naar voren op de rug leggen. Mannen en

poppen lijken meestal erg op elkaar. Er zijn vier hoofdgroepen te onderscheiden: de echte toekans, die meestal zwart zijn met een witte of gele keel en borst; de bergtoekans, met een blauwe tot blauwgrijze onderzijde en olijfbroene rug; de kortsnavel arassari's, die over het algemeen heldergroen als hoofdkleur hebben, en de arassari's met gewoonlijk licht-olijfkleurige of zwarte bovenzijde en borst en een gele buik, waarover een of meer rode of zwarte handen.

Toekans leven in groepen bij elkaar in wouden, waar ze zich met vruchten voeden. Ze nestelen en slapen in holen in bomen. Het zijn actieve, luidruchtige, nieuwsgierige vogels en niet erg schuw. Ze komen voor van zuidelijk Mexico, zuidwaarts door Centraal Amerika tot het zuiden van Brazilië, Peru, Noord-Argentinië en Bolivia.

In een voliëre zijn het opvallende verschijningen. Het zijn prettige voliërevogels, die met grotere vogels, zoals toerako's en grote duiven, wel kunnen worden samengehouden, als de voliëre maar groot genoeg is. Men moet dan wel bedenken dat er van de andere vogels geen broedresultaten te verwachten zijn, want de toekans eten graag de eieren en jongen van andere vogels. Ze kunnen beslist niet met kleinere vogels in een voliëre worden ondergebracht.

Als voedsel krijgen ze kleingesneden appels en peren, bessen, druiven, gedroogde voorgeweekte vruchten, stukjes banaan, perzik enz. Universeelvoer kan door de vruchten worden vermengd, maar men kan ook een stevige brij maken van oud brood of gekookte rijst, universeelvoer en gekookt ei, die met honing en water wordt aangemaakt. Een dode jonge muis of jonge vogel wordt als een lekkernij opgepeuzeld.

De tokotoekan is de grootste van de toekans en een bijzonder prettige vogel. Hij is afkomstig uit Guyana, Noord- en Oost-Brazilië, Paraguay, Noord-Argentinië, Bolivia en Zuid-Brazilië.

foto: Horst Müller, Vogelpark Walsrode

Blauwgele tangara (*Thraupis bonariensis*)

TANGARA'S UIT HET GESLACHT THRAUPIS I

door dr. J. Ingels

Het tangarageslacht *Thraupis* (d.i. het Griekse woord voor 'tangara') telt 8 soorten: de blauwgrijze tangara (*Thraupis episcopus*), de sayacatangara (*Thraupis sayaca*), de blauwschoudertangara (*Thraupis cyanoptera*), de purperblauwe tangara (*Thraupis ornata*), de geelvleugeltangara (*Thraupis abbas*), de palmtangara (*Thraupis palmarum*), de blauwkoptangara (*Thraupis cyanocephala*) en de blauwgele tangara (*Thraupis bonariensis*).

Een eigenaardigheid in de uitgebreide naamgeving van de *Thraupis*-sen is het feit, dat men erg in de 'kerkelijke' namen gevallen is; bv. *Thraupis episcopus* betekent 'bisschopstangara'; *Thraupis ornata* noemt men ook 'aartsbisschopstangara'; *Thraupis abbas* betekent 'abtstangara'; en de ondersoort *Thraupis episcopus diaconus* kan men ook wel 'diakentangara' noemen.

De *Thraupis*-soorten zijn zeer actieve, rusteloze, middelgrote tangara's (15 tot 18 cm), die een zeer groot verspreidingsgebied hebben. Ze komen voor vanaf Zuid-Mexico tot in Noord-Chili en Midden-Argentinië. Een verzamelnaam voor deze tangara's is: 'de blauwe tangara's' (D. die Blautangaren; Fr. les tangaras bleus), omdat in het kleurpatroon van alle soorten een of andere variatie van blauw belangrijk is.

In hun herkomstlanden zijn de *Thraupis*-soorten erg populair. Ze spelen er zowat dezelfde rol als onze lijsterachtigen (*Turdidae*: merels, lijsters, enz.). Ze komen voor in elke omgeving, met uitzondering misschien van het dichte, oorspronkelijke oerwoud en van te droge, woestijnachtige streken. Wat de begroeiing betreft, geven ze de voorkeur aan een gevarieerd landschap, nl. halfopen begroeiing, oerwoudranden, rivieroeveren, begroeide wegranden; dus zowat overal waar verspreid groeiende bomen en struikgewas voorkomen.

Thraupis-sen behoren tot de weinige tangara's die men 'cultuurvolgers' kan noemen. Ze komen nl. ook zeer talrijk voor in plantages, parken, tuinen, stadsbeplantingen, bomenrijen langs stadslanen, dorpen e.d.

De hoeveelheid gegevens over de *Thraupis*-soorten in de wetenschappelijke (d.i. ornithologische) literatuur is enorm groot. Vooral over de blauwgrijze en de palmtangara's (de meest wijdverspreide soorten) is een ongelooflijk uitgebreid feitenmateriaal beschikbaar. Zowat in elk artikel over Midden- en Zuid Amerikaanse vruchten- en insektenetende vogelsoorten komen gegevens over deze beide soorten voor.

De broedbiologie van de blauwgrijze tangara werd bijv. uitvoerig beschreven in het Duitse 'Journal für Ornithologie' (vol. 95, p. 48, 1954), door de Nederlander Fr. Haverschmidt, die gedurende vele jaren verbonden was aan het Gerechtshof in Paramaribo (Suriname). Zijn grondige kennis van de Surinaamse vogelwereld is trouwens verzameld in het prachtige boek: 'Birds of Surinam'.

Ook de Costa-Ricaanse ornitholoog A. F. Skutch heeft in zijn 'Life Histories of Central American Birds' (1954), een beschrijving gegeven van de levenswijze en de voortplantingsbiologie van de blauwgrijze tangara.

Het algemene gedrag en de levenswijze van de verschillende *Thraupis*-soorten lijken erg veel op elkaar, zodat we de andere soorten met de welbekende blauwgrijze tangara kunnen vergelijken.

Een soort die nooit ingevoerd werd, en dus van minder belang is voor de tangaraliefhebber, is de geelvleugeltangara (*Thraupis abbas*; Eng. yellow winged tanager; 16,5 cm), die voorkomt in Midden-Amerika van Zuid-Mexico tot Nicaragua. De blauwe kopkleur

(met een zwarte oogstreep) gaat langzaam over in een geschubde, olijfgrijze rug, en een olijfkleurige onderzijde. Op de zwarte vleugels zitten twee opvallende gele vlekken. Deze soort komt in zijn verspreidingsgebied voor in elke type open oerwoud en zowat overal waar een boombegroeiing aanwezig is, zelfs tot in dorpen en steden. Ze worden veelal waargenomen wanneer ze in gemengde vluchten met andere tangara's op zoek zijn naar voedsel langs oerwoudranden, in plantages en open begroeiing. Ze komen voor tot op een hoogte van 1600 tot 1800 m.

Het enige exemplaar dat voor zover ik weet in gevangenschap werd gehouden, behoorde toe aan de bekende Amerikaanse liefhebber A. Douglas (Dallas, Texas, USA). Hij beschrijft in een artikel in het Engelse 'Cage and Aviary Birds' (nr. 43, 1973), hoe door het uitvallen van de verwarming, de temperatuur in z'n binnenvolière daalde tot -8°C . Enkele parkietjes en kolibries, een blauwe suikervogel en een geelvleugeltangara (hij spreekt van een 'Abbot's tanager'), doorstonden deze 'beproeving' zonder merkbare nadelige gevolgen.

De purperblauwe tangara (*Thraupis ornata*; ook: de geelschouder- of de aartsbisschopstangara; Eng. golden-chevroned tanager, D. Schmucktangare; Fr. tangara archevêque; 18 cm) is overwegend purperblauw gekleurd, met een blauwachtig olijfgroene rug en opvallend gele schouders. Het popje is minder violetachtig, en meer grijsachtig gekleurd.

Deze Zuidbraziliaanse tangara wordt zelden ingevoerd. Een exemplaar werd o.a. tentoongesteld op de COM-wereldtentoonstelling (Rotterdam, 1973) door een Portugese liefhebber. Deze *Thraupis*-soort werd in Engeland toch reeds tweemaal gekweekt, o.a. door de bekende liefhebber H. Murray.

In 1973 werden deze tangara's ook ingevoerd in Nederland vanuit Paraguay of Argentinië (na oversmokkelen uit Zuid-Brazilië), en in België rechtstreeks vanuit Brazilië. Zelf heb ik een viertal van deze zeldzame tangara's en op dit ogenblik (februari 1974), heeft zich reeds een paartje gevormd. Het opgegeven geslachtsonderscheid is inderdaad duidelijk merkbaar, en de gepaarde vogels zitten steeds in elkaars buurt. Het mannetje jaagt nu en dan ook een ander mannetje na. Deze tangara's brengen samen met m'n andere grote tangara's (voornamelijk *Thraupis*- en *Ramphocelus*-soorten), deze (zachte) winter door in een verwarmde serre van ongeveer 25 x 6 m.

In het Portugees-sprekende Brazilië noemt men alle *Thraupis*-soorten: 'sai-açu' (soms samengetrokken tot 'sanhaçu'), d.i. de grote sai, waarbij 'sai' het inheemse woord is voor tangara. De purperblauwe tangara noemt men in Brazilië daarom ook wel: sanhaçu de encontros = de grote tangara met de (gele) epauletten. Ook deze *Thraupis*-soort wordt veelal opgemerkt wanneer ze in grote groepen (soms tot 25 stuks) door de boomkruinen trekken, op zoek naar voedsel. Ze komen alleen voor in de beboste kustgebieden van Zuidoost-Brazilië. M. Mitchell vond een nest van deze soort, verborgen achter een bromelia, groeiend op een Parana-spar, een typische araucariasoort uit Zuid-Brazilië.

Een ander, weinig ingevoerde soort is de (grote) blauwkoptangara (*Thraupis cyanocephala*; Eng.

blue-capped tanager; 18 cm), die niet verward mag worden met de (kleine) blauwkoptangara (*Tangara cyanicollis*). Deze soort leeft in een langgerekt verspreidingsgebied in het westelijk gedeelte van tropisch Zuid-Amerika vanaf Trinidad tot in Oost-Peru en Bolivia. De bovenkop is levendig blauw; de rug is olijfkleurig en de onderzijde varieert (naargelang de ondersoort) van vuilgrijs tot helderblauw. De tibia (of dijen) en de ondervleugels zijn levendig geel gekleurd.

Deze tangara werd tot nog toe slechts toevallig ingevoerd in Engeland (R. Sawyer), Duitsland (Th. Kleefisch jun.), Denemarken (E. Norgaard-Olesen) en België. Zelf had ik een tweetal exemplaren van deze wel zeldzame *Thraupis*-soort. Een exemplaar was ook aanwezig op de Bondskampioenschappen 1974 in Rotterdam, en werd er tentoongesteld door P. J. van Damme (Nederland).

Volgens G. Herklots broedt deze soort op Trinidad in juni. De nesten zitten meestal vrij hoog, veelal in een takvork. De blauwkoptangara houdt zich trouwens bij voorkeur op in vrij hoge bomen. Het komvormige nest is gemaakt met grashalmen, plantvezels, mos, stukjes boomschors, en afgewerkt met zachte vezeltjes. Bij de 2 eitjes zaten er roodbruine tot zwartbruine vlekjes op een grijsblauwe ondergrond. De meeste nesten zien er van buiten uit als erg grote en ruwe bouwsels.

De blauwgele tangara (*Thraupis bonariensis*; Eng. blue-and-yellow or striated tanager; D. Furchentangare; 17 cm, zie gekleurde afbeelding) komt voor in Ecuador, Peru, Bolivia, Noord-Chili, Paraguay, Uruguay, Argentinië en Zuid-Brazilië. Deze *Thraupis* is

de enige tangarasoort die ook nog in Chili voorkomt. Deze soort is trouwens ook de tangara met het meest zuidelijke verspreidingsgebied (tot ongeveer 750 km zuidwaarts van Buenos Aires, Argentinië).

De kleinere ondersoort met een olijfgleurige i.p.v. zwarte rug, noemt men ook wel: de Darwin's tangara (*Thraupis bonariensis darwini*). Deze ondersoort komt voor in een strookvormig gebied langs de Stille Oceaan kust vanaf Ecuador over Peru en Bolivia tot in Noord-Chili.

Volgens A. W. Johnson komt de Darwin's tangara in Noord-Chili alleen voor in hooggelegen Andesvalleien met een gematigd klimaat. Ze nestelen er in maart of begin april, onmiddellijk na het regenseizoen. Men treft de nesten meestal aan in de toppen van kleine bomen en struiken. Het nestmateriaal bestaat hoofdzakelijk uit grashalmen. Een legsel telt meestal twee eitjes, licht vuilgroen gekleurd, en overdekt met purperbruine tot zwartbruine vlekjes en lijntjes.

In een grote Spaanse encyclopedie schrijft men over de blauwgele tangara: 'Wat z'n gewoonten betreft, lijkt deze *Thraupis*-soort op de blauwgrijze tangara, maar z'n gezang is aangenamer. Het harmonieuze liedje kan men met een beetje goede wil weergeven met de woorden: 'siete cuchillos' (zeven messen). Aan dit feit dankt hij z'n Argentijnse naam: de 'siete cuchillos'.

De kleurplaat maakt een volledige kleurbeschrijving

overbodig; ook de (onzichtbare) onderrug is prachtig oranjegeel. Alleen bij deze *Thraupis*-soort bestaat een zeer duidelijk geslachtsonderscheid: het popje heeft een olijfgrijze bovenzijde en een vuilbruine onderzijde. Er worden bijna uitsluitend mannen ingevoerd. Popjes zijn echt zeldzaam. Alhoewel wel eens jonge mannen werden ingevoerd die er erg 'vrouwelijk' uitzien, zag ik tot nog toe slechts één popje, nl. bij H. W. Wareman (Nederland).

De Duitse naam 'Furchentangare' (de tangara met een gefronst voorhoofd), en de naam die hij kreeg van de Franse ontdekkingsreizigers: 'le noir-souci' (iemand die zware zorgen heeft, en daarom z'n voorhoofd fronst), slaan terug op het zwarte voorhoofd van deze tangara. Men krijgt daardoor de indruk, dat de vogel a.h.w. z'n zware, zwarte wenkbrauwen samentrekt, inderdaad als iemand die zorgen heeft! Deze *Thraupis*-soort werd slechts éénmaal gekweekt, nl. in de beroemde Edward Marchall Boehm Aviaries (New Jersey, USA), waar de welbekende Ch. Everitt curator was. Een paartje 'striated tanagers' bracht er in 1966 twee broedsels groot. Het nest werd gebouwd in de top van een 6,50 m hoge pijnboom. Beide legsels bestonden uit 2 eitjes, doch slechts twee resp. één jong werden grootgebracht. Beide oudervogels voerden de nestjongen. Ongeveer zeven maanden na het uitvliegen droegen de jonge vogels nog steeds hun jeugdkleed.

In een volgend artikel zullen we de algemeen gekende palm- en blauwgrijze tangara's bespreken.

Jit: „Encyclopedie voor de Vogelliefhebbers”

GESLAAGDE KWEEK MET DE ZWARTMAS

door C. E. van Berkel

Ten zuiden van de Sahara in Afrika kan de lucht soms zwaar bewolkt lijken door grote zwermen zwartmaskerroodbekwevers. Ze komen daar in zulk enorm grote aantallen voor dat ze vaak een ware plaag vormen, vooral als het graan rijpend is en ze in onvoorstelbaar grote aantallen neerstrijken op de velden. Herhaalde malen heeft men zelfs getracht met grove middelen de soort uit te roeien, wat tot op heden niet is gelukt. Gelukkig maar, er zijn al soorten genoeg uitgeroeid. Ik kan me overigens wel voorstellen dat de landbouwers er daar niet zo gelukkig mee zijn, maar als die vogels dan toch weg moeten, althans geminiseerd moeten worden, lijkt mij uitvang en export een veel humanere methode. Als die vogels dan uiteindelijk ook nog terechtkomen bij goede vogelliefhebbers, kunnen ze nog heel wat jaartjes langer leven. Bovendien kunnen die vogelliefhebbers er erg veel plezier van beleven. Voor hen die een gezelschapsvolière hebben, zullen enkele wevers beslist interessante vogels zijn. Man en pop zwartmaskerroodbekwever zijn goed te onderscheiden, ook buiten de broedtijd, als de man zijn brulloftskleed heeft verwisseld en uiterlijk gelijkt

op de pop met haar veel eenvoudiger bruingrijze vederpakje. Zijn snavel blijft echter rood, terwijl die van de pop buiten de broedtijd geel is. De man in prachtkleed heeft een zwarte keel, zwarte wangen en er loopt een smalle, zwarte band over het voorhoofd. De bovenkop is lichtbruin, isabelkleurig met een roze-rode waas.

Hun nest bouwen ze van fijne grassen in riet of hoog gras.

In de volière zullen ze u ongetwijfeld hun bouwkunst demonstreren, tenminste als u maar voor voldoende materiaal zorgt. Gebeurt dat niet, dan zullen ze niet schromen nestjes van andere vogels uit te halen of staartveren van medebewoners uit te trekken. Beide vogels nemen actief aan de nestbouw deel. Als het bouwsel niet naar hun zin is of op een naar hun idee betere plaats aangebracht kan worden, wordt het gesloopt en weer opnieuw geweven. Ze kunnen zich daarmee lang bezighouden.

In tegenstelling tot o.a. de vuurwevers, waarvan bijvoorbeeld de oranjeweaver deel uitmaakt, leven de roodbekwevers gedurende de broedtijd absoluut

ROODBEEKWEVER

C. E. van Berkel

monogaam. Beide oudervogels nemen deel aan het broedproces en samen brengen ze hun kroost groot. De oranjeweaver, o.a., is dus polygaam, wat wil zeggen dat hij er meerdere vrouwtjes op na houdt.

Het zijn in hoofdzaak zaadeters, maar als er jongen zijn, is er gedurende de eerste periode wel behoefte aan levend voer.

In de 7 m lange, 2,5 m brede en 2 m hoge volière van de heer Th. v.d. Kroon in Dikshorn (NH), bevond zich naast zebra- en diamantvinken, tropische duifjes, loodbekjes, blauwgrijze roodstaartjes, Japanse meeuwen, mozambiquesijsjes, jacarinivinken, witkeelpaapjes, tijgervinken, rijstvogels, kanaries etc. ook een koppeltje zwartmaskerroodbekwevers. In tegenstelling tot de oranjewevers en de dominikanerwida's, die ook tot de bevolking behoorden, gedroegen de roodbekjes zich uitermate rustig. In feite hadden ze alleen maar oog voor elkaar. Verschillende malen is een echte paring waargenomen, voor afgaande aan de balts, waarbij de man met opgezette veren en trillende vleugels niet van de zijde van zijn popje wijkt.

Van grashalmen, fijn, mals hooi, sisal en katoendraadjes werd een prachtig, bolvormig nest geweven, dat plm. 15 cm hoog en 9 cm breed werd.

Nadat de pop zich al enkele dagen niet had laten zien, werd nestcontrole uitgeoefend en werden er 3 eitjes waargenomen. Na ongeveer 14 dagen broeden waren er twee van uitgekomen.

Naast een goed zaadmengsel, waarin ook onkruidzaden, werden in water geweekt witbrood, paddi, gekiemde zaden, optok(ei)voer, universeelvoer, fruit, vliegjes en spinnetjes voorgeschoteld. De jongen groeiden best op. Toen ze ongeveer een week oud waren, werd een van die jongen dood onder het nest op de grond aangetroffen. Het overgebleven roodbekje deed het verder uitstekend en vloog na ongeveer 20 dagen uit. Het werd nog een week gevoerd door beide ouders en door een man zebra-vink. Hij of zij, uiterlijk leek het jonge diertje op moeder, zal beslist niets te kort gekomen zijn. Van vliegen was de eerste dagen nauwelijks sprake. Fladderend en klimmend bewoog het zich door de volière, maar al gauw werd dit beter.

Al met al een leuk kweekresultaat, waar de heer Van der Kroon gerust trots op mag zijn. Mochten er onder u zijn die dit broedseizoen ook een resultaat met wevers hebben behaald, dan zou de heer v.d. Kroon, die woont op het adres Raadhuisstraat 89 in Dikshorn, dit gaarne vernemen. Vanzelfsprekend stelt ook de redactie prijs op dergelijke berichten. U kunt ons bereiken op het adres Bondsbureau N.B.v.v., postbus 74 te Eergen op Zoom.

NIEUW! PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIÈRE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hutskamp N.V.

KOMECO-DIVISION

POSTBUS 52 • ALKMAAR

BON

Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijzlijst van de

PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Naam:

Adres:

Plaats:

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247 - 1579 - 1328

alkparkieten	35,- p.p.	Groene druppel aстриdes	55,- p.p.
oedrugparkieten	55,- p.p.	Diamantvinkjes	50,- p.p.
sourks parkieten	55,- p.p.	Roodkopgoulds	65,- p.p.
Turquoisines parkieten	65,- p.p.	Zwartkopgoulds	85,- p.p.
Grasparkieten	10,- p.p.	Driekleur pap. amadines	45,- p.p.
Deenbonte parkieten	12,- p.p.	Roodkop pap. amadines	110,- p.p.
Prachtrosellias	150,- p.p.	Spitsstaard amadines	35,- p.p.
Lutino parkieten	12,- p.p.	Gordelgrasvinkjes	35,- p.p.
Albino parkieten	12,- p.p.	Cerus amadines	35,- p.p.
Forsten lorrys	175,- p.p.	Binsen aстриdes	35,- p.p.
Rode lorrys	250,- p.p.	Brilvogeltjes bruinflank	25,- p.p.
Strepen lorrys	375,- p.p.	Bandvinkjes	9,- p.p.
Grijze Roodstaart pap.	200,- p.st.	Blauwe honingzuigers man	35,- p.st.
Groene Bl. voorhoofd pap.	200,- p.st.	Glans merels	22,50 p.st.
Gaellovoorhoofd amazones	225,- p.st.	Eksterspreuwen	22,50 p.st.
Fischerie parkieten	45,- p.p.	Chin. Spottijsters	35,- p.st.
Personatas	55,- p.p.	Shama lijsters	55,- p.st.
Nicobar duiven	175,- p.p.	Goud voorhoofd bladvogels	55,- p.st.
Groenvleugelduifjes	75,- p.p.	Jerdon spreuwen	25,- p.st.
Napoleons	8,- p.p.	Jap. Nachtegaal man	25,- p.st.
Blauw fazantjes	10,- p.p.	Jap. Nachtegaal pop	12,50 p.st.
Oranjekaakjes	11,- p.p.	Chin. Dwergkwartels	10,- p.p.
Blauw gr. r.staartje	12,- p.p.	Zilver Chin. dwergkwartels	15,- p.p.
Mozambiqueksijes	11,- p.p.	Japanse kwartels	12,50 p.p.
Goudbuikjes	12,50 p.p.	Diamantduifjes	17,50 p.p.
Ekstertjes	6,- p.p.	Diamantduifjes zilver	30,- p.p.
Aurora aстриdes	17,50 p.p.	Diamantduifjes Brilliant	75,- p.p.
Driekleur nonnen	9,- p.p.	Witte Rijstvogels	45,- p.p.
Witkop nonnen	10,- p.p.	Muskaatvinkjes	8,- p.p.
Grijze rijstvogels	12,50 p.p.	Zwartkop nonnen	9,- p.p.
Kalabulbuls	22,50 p.p.	Roodoorbulbuls	22,50 p.p.
Zebra-vinkjes grijs	10,- p.p.	Zebra-vinkjes wit	12,50 p.p.
Japanse Meeuwtjes	7,50 p.p.	Zebra-vinkjes Isabel	12,50 p.p.
Zebra-vinkjes Zilvervleugel	15,- p.p.	Zebra-vinkjes Masker	15,- p.p.
Middel Beos Jong	100,- p.st.	Rood kuif kardinalen	22,50 p.st.

Wij kopen alle soorten Australische prachtvinkjes, parkieten enz.

Verzending geschiedt onder rembours v.a. / 2,50 per kistje, vracht rekening koper.

Geopend van 9 tot 12 uur en van 1,30 tot 6 uur. Zaterdags tot 5 uur. Zondags geopend van 10 tot 12 uur.

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS . . .

TRUE-LITE

voor gelukkige vogels

De enige – gepatenteerde – buislamp met het volledige zonne-spectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balk-armaturen van 15, 20, 30, 40 en 65 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:
HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

BONTE OPMERKINGEN OVER DE GELIJKGETEKENDE JAPANESE MEEUW

door P. Rook

Na de artikelenreeks van de heer Beckman over de Jap. meeuw in ons blad met veel interesse gelezen te hebben, wil ik als fokker enkele op- en aanmerkingen hierover maken.

Wij, als Japanse meeuwenfokkers, waarderen het werk van de heer Beckman ten zeerste, daar er over de Jap. meeuw de laatste jaren bijna niets waardeloos is gepubliceerd. Vooral het streven van de heer Joh. van Dijk uit Leeuwarden om tot een speciaalclub te komen, stemt mij tot vreugde.

Over de gelijkgetekende Jap. meeuw tast men tot nu toe volledig in het duister. De grootste oorzaak hiervan is volgens mij de standaard van de Jap. meeuw, die naar ik meen in 1968 is uitgegeven.

De bontpatronen die daar weergegeven zijn, kunnen nooit verwezenlijkt worden. De heer Beckman en mijn persoon zijn hierover vele malen in debat geweest en hij zal moeten erkennen dat de oude standaard qua bontpatronen de reinste flauwekul bevat. Het waarom wil ik in dit artikel in duidelijke bewoordingen waar maken.

Op pagina 170 stelt de heer Beckman dat niet één bontpatroon vastligt. Dan maakt de Jap. meeuw, en ook de zebravink, hierop een uitzondering, want het bontpatroon van beide vogels kan wel vastgelegd worden. Laten we bij het begin beginnen.

De eerste Jap. meeuwen waren eenkleurige vogels zonder bont, en uit ervaring weten we dat een Jap. meeuw het eerst bont vertoont aan de kop, de zgn. lantarentjes, bonte slag- en staartpennen of een bonte vlek tussen de poten.

Verschillende malen komen er jonge vogels uit geheel eenkleurige ouders die bovengenoemde bontvormingen in hun geheel bezitten, dus bont aan kop, vleugels, staart en buik.

Nooit zal een Jap. meeuw het eerst bont vertonen op zijn rugdek. Nu zijn we aangeland bij het cardinale punt, nl. een bonte Jap. meeuw behoudt het pigment het langst op zijn rug.

We gaan weer terug naar eenkleurige Jap. meeuwen met de eerste bontvormingen. Paren we twee van deze vogels aan elkaar, dan zien we dat het bont zich uitbreidt op de plaatsen die ik reeds aangaf.

Dit is de werking van de dominante bontfactor, zoals dhr. Beckman terecht opmerkt.

Meerdere slagpennen en staartpennen worden wit, en tevens gaan borst en buik bonte plekken vertonen, maar boven op de kop, de zgn. pet of kap, en de rugtekening, ook wel het zadel genoemd, blijven gepigmenteerd. Dit is dus al een bewijs van een vast bontpatroon. Paren we nu de meest bonte vogels als omschreven aan elkaar, dan zien we dat de slag- en staartpennen geheel wit worden.

Ook de keel, borst en buik worden geheel wit. Bovendien zien we dat boven op de kop het een en ander gaat veranderen, nl. we krijgen allereerst een afscheiding tussen de kop en het zadel, en er kunnen diverse soorten tekeningen plaatsvinden op de kop. Deze koptekeningen zijn kweektechnisch het moeilijkst. Er kunnen nl. verschillende koptekeningen in onze gelijkgetekende Jap. meeuw gefokt worden. Voordat ik deze koptekeningen ga omschrijven, eerst nog iets over de snavelkleur. Deze moet altijd eenkleurig zijn, zonder bont. Bonte snavels kunnen zeer hardnekkig zijn in de nakweek en vererven lang door.

Dit komt vooral veel voor bij donkerbruinebonte vogels. Roodbruinebonte vogels hebben minder last van dit euvel. Ook de poten en nagels mogen geen bont vertonen. We gaan nu de 4 tekeningen behandelen die in de perfectie gefokt kunnen worden.

vervolg op pagina 424

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers doór de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg.
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

WAT LEZERS SCHRIJVEN

KWEKEN MET KLEURKANARIES

Op de vraag van de heer H. Seegers of er nog kwekers zijn die hem nog betere raad kunnen geven met betrekking tot het kweken van kleurkanaries, zie meinummer op pagina 223, zijn er verschillende reacties binnengekomen.

Zo was er een van de heer **W. van Gestel** uit Tilburg. Dit lid kweekt al zo'n 30 jaar kanaries en we mogen dus wel veronderstellen dat hij de nodige ervaring heeft opgedaan. Hij begint echter zijn brief met de stelling dat op alle door de heer Seegers gestelde vragen geen definitief antwoord is te geven. We kunnen het daarmee beslist eens zijn. Je kunt over de vogels veel weten en die wetenschap nauwgezet in praktijk brengen maar toch, elk kweekseizoen weer kun je voor verrassingen komen te staan en kunnen er zich problemen voordoen waar beslist niet direct een oplossing voor is aan te geven.

Een belangrijk advies geeft hij waar hij schrijft, dat de kweker voortdurend zijn vogels moet observeren. Daardoor kan men meer van de vogels aan de weet komen; daardoor ook kan men bijvoorbeeld vaststellen of de koppeling die toegepast is de juiste is geweest, of man en pop elkaar wel verdragen etc. Bovendien schrijft hij dat men er op de eerste plaats voor moet zorgen dat het kweekmateriaal in zeer goede conditie is. Goede conditie van de vogel is beslist een vereiste. Bij erg veel kwekers laat dit te wensen over. Alle poppen die men heeft worden vaak ook allemaal ingezet zonder zich ervan te overtuigen of er geen bij zijn die aanmerkelijk minder in conditie zijn. Hierdoor vergroot men ongetwijfeld het aantal teleurstellingen.

Niettemin kunnen er zich ook met goed in conditie zijnde vogels wel eens problemen voordoen die tot teleurstellingen kunnen leiden. Een goede kweker moet echter daartegen wel opgewassen zijn. Overi-

gens zijn de aantallen jonge vogels niet eens zo belangrijk, het gaat in de eerste plaats om goede TT-vogels. Kwaliteit moet dus primair zijn.

De heer **J. Bruinsma** uit Leeuwarden schrijft ons dat hij ruim 20 jaar kleurkanaries kweekt en ook hij, met al zijn ervaring, is van mening dat er altijd ups en downs zijn, dat er elk kweekseizoen wel gebeurtenissen zijn waarop geen sluitende verklaring is te geven. We moeten ook niet vergeten, zo stelt hij, dat elke vogel een eigen karakter heeft. Ken je dat, dan zit je al een eind goed.

De heer Bruinsma bleek ook gelukkig te zijn met het artikel 'Pik er wat van mee' door Jos Himbergen, op pagina 224 e.v. Voorts schreef hij een liefhebber te zijn van roodfactorige kanaries. Vroeger werden we 'wortelboeren' genoemd, tegenwoordig 'kunstschilders'. Een hele vooruitgang, vindt hij. Hij is echter, en met recht, van mening dat je zonder caroteen geen goede rode kanaries kunt kweken. Het is echter wel zaak om dat caroteen in de juiste verhoudingen te verstrekken. Zelf weegt hij dit dan ook altijd nauwkeurig af. Dat er kwekers zijn die beweren dat door caroteen steeds kleinere vogels ontstaan noemt hij onzin. Als je het opvoeren goed doet kan dit beslist geen nadeel voor de vogels zijn. Tijdens zijn lange periode als roodkweker hebben zijn vogels altijd al een 4 voor conditie en een 9 voor grootte gekregen. Dit is toch wel een doorslaggevend bewijs. Tenslotte schrijft hij nog iets over drinkwater. Hij is van mening, en heeft dit ook uit ondervinding, dat regenwater aanmerkelijk beter is dan leidingwater.

Ook de heer **Van der Pot** uit Naaldwijk zette als reactie op het artikel van de heer Seegers enkele

seel

De

zinnige zaken op een rijtje zoals: Kweekruimte tochtvrij, regelmatige en nauwkeurige controle op het voorkomen van luis, eitjes wegnemen, dagelijks versen van zaad en water, twee maal daags een goed elvoer verstrekken, tijdens de rust wat ruilhelp geven etc. Beslist geen toevoegingen van allerhande genees- en vitaminemiddelen en kweken met goed in conditie zijnde vogels.

De heer **Loots** uit Muntendam stelt dat de heer **Seegers** schreef dat deze maar **Glosters** had aangeschaft om teleurstellingen te voorkomen. Hij wijst er echter op dat zich ook met die vogels problemen kunnen voordoen.

Ook schreef de heer **Loots** ons het volgende: 'Ik wil even inhaken op de reclamestunt van de heer **Van Himbergen**. Zoals hij beschrijft krijg je geen vogel op stok zonder **ZIJN Cede**. Het tegendeel is gelukkig waar. Anders zou een heel groot deel van onze vogelliefhebbers de dupe zijn. Denk maar aan de **A.O.W.-ers** of **W.A.O.-ers** en nog wel meer groepen onder ons. Was het niet beter om ons te vertellen hoe we zelf een verantwoord elvoer kunnen klaar maken? Ik geloof dat daar meer kwekers mee gebaat waren. Dat hij wil adverteren is zijn goed recht maar niet in deze rubriek'. Aldus de heer **Loots**.

Het spijt ons overigens voor hem, maar in het gehele artikel hebben we noch de naam **Cede** noch de bewering dat zonder dat elvoer geen vogels op stok komen, kunnen lezen. Dat er tussen bedoeld artikel een advertentie van **Cede** is geplaatst ligt niet aan de schrijver noch aan **Cede** zelf. We prijzen ons gelukkig dat de heer **Van Himbergen** aan ons blad wil meewerken en, gezien de reacties, stellen ook vele anderen dat op prijs.

De Roodrugparkiet

Van de heer **R. Bleijenberg** uit Nieuw Namen ontvingen we een schrijven waarin hij vertelde over zijn geslaagde kweek met roodrugparkieten. Niets bijzonders, zult u zeggen. Toch had dit kweekresultaat een aardige bijkomstigheid. Als een normaal koppel gekocht, werd er daaruit een geel jong geboren. De man roodrugparkiet moest dus split zijn voor geel. Het gebeurt nogal eens dat zogenaamde splitvogels worden aangeschaft waaruit niets anders dan normale wildkleurvogels komen. Je voelt je dan vaak beduvelde. Uit bovenstaande gegevens blijkt echter dat het ook andersom kan zijn. Een soort-

gelijk geval deed zich dit seizoen voor bij de heer **Van Dongen** in Bergen op Zoom, maar dan met een koppel **Bourksparkieten**.

Tenslotte wijst de heer **Bleijenberg** er nog op dat roodrugparkieten uitstekende pleegouders kunnen zijn voor andere minder gemakkelijk te kweken soorten. Vele, meer ervaren parkietenkwekers, weten dit wel maar omdat er elk jaar weer veel nieuwe kwekers bij komen kan deze voor de oude rotten doodnormale zaak voor hen een erg belangrijke tip zijn.

Over een bijzondere kruising schreef ons de heer **F. van der Poel** uit Tilburg. Sedert enkele jaren is hij in het bezit van een gestreepte zandet, *Sereifus striolata*. Man en pop zijn volkomen gelijk van kleur en tekening. Ze zijn 17,5 cm groot en hebben een olijfgroene bovenzijde, de zijkanten van de kop zijn donkerder, stuit groenachtig evenals de veerzomen van vleugel- en staartpenen. De onderzijde is geelwit met donkere strepen.

De soort komt voor in Oost-Congo.

Het zijn geen door kleur, vorm of houding opvallende vogels. Wel kunnen ze agressief zijn en ze gaan best niet voor een vechtpartijtje uit de weg.

De heer **Van der Poel** kwam op de gedachte zijn zandet onder te brengen bij een edelzanger popje in een broedkooi van 1 m breed, 50 cm hoog en 50 cm diep. In het begin wilde het popje niets van haar vreemde partner weten en ontweek ze hem. De zandet zat hele dagen zacht voor zich uit te zingen en legde haar niets in de weg. Alleen toen het popje op 14 april aanstalten maakte om een nest te bouwen trok de zandet het aangesleepte materiaal weer net zo vlot weg. Na veel geharrewar liet hij haar uiteindelijk toch maar haar gang gaan en op 21 april was het eerste eitje gelegd. Diezelfde dag was dat ei echter weer verdwenen. Zo herhaalde zich dat vier maal achter elkaar. Omdat **Van der Poel** graag de oorzaak van dat verdwijnen wilde weten legde hij op een gegeven moment een stenen eitje in het nest. Hij had zich nog maar nauwelijks teruggetrokken of hij zag dat de zandet op het nest zat. Kennelijk voelde deze zich zo bij de snavel genomen dat hij het hele nest sloopte. Enkele dagen nadien – waar haalde ze de moed vandaan – had de pop edelzanger wederom een nestje gereed. Op 5 mei lag daarin weer een eitje, dat direct weer voor een stenen ei werd geruild. Zo ook met het tweede ei. De derde dag werd de man zandet uit de kooi gehaald en apart gezet. Pop edelzanger had nu het rijk alleen en kreeg meer rust. Ze legde haar 3e en 4e ei en begon te broeden. Na ongeveer 14 dagen kwamen 2 eieren uit, de andere twee bleken niet bevrucht te zijn.

Een van de jongen lag nog diezelfde dag dood onder het nestje op de bodem van de kooi. Nog slechts één jong was er over en daarop was alle hoop gericht. Dat jong werd door het popje goed gevoerd. In hoofdzaak werden gierst en elvoer verstrekt. Na ongeveer 15 dagen vloog de jonge vogel uit en is toen geringd. Hij heeft de grootte van de edelzangers en de kleur en tekening van de zandet.

Inderdaad, toch wel een heel bijzondere kruising.

Redactie

66^e Tentoonstelling Ornithophilia

Utrecht-Irenehal-10 t/m 13 oktober

tevens 23^e jongdierententoonstelling van hoenders, sier-
en watervogels, duiven en pelsdieren

Eerste grote sportgebeuren in het nieuwe
seizoen.

Een grote verscheidenheid van
kleindieren.

Huisvestingsshow: voorbeelden
van deugdelijke huisvesting
voor kleindieren in
stadstuinen etc.

Speciale "ontmoetingsser-
vice" via omroepinstallatie.

Rasbespreking: plaats en
tijdstip worden in "Avicul-
tura" en "Fokkersbelangen"
bekend gemaakt en
tijdens de tentoonstelling
via omroepinstallatie.

Attentie: De tentoonstelling staat los
van de vakbeurs en begint één
dag later.

Dus: Tentoonstelling van
10 t/m 13 okt.

Dagelijks van 10-22 uur.

Zondag 13 okt. van
10-17 uur.

Vakbeurs Veredelingsland-
bouw van 9 t/m 12 okt.

Dagelijks van 10-17 uur.

(de vakbeurs heeft dus
geen avondopening).

Op zaterdag 12 okt. van
10-16 uur.

DUIZENDEN SIER-, ZANG- EN VOLIÈREVOGELS

Bladvogels, schamelijsters, buulbuuls,
spreeuwen, gaalen, duifjes, kwartels,
kardinalen, kleurvinken, senegalvogels en
andere kleine tropen.

Zaterdags tot 17 uur, andere dagen volgens
afspraak, niet op zondag.

Verzending rembours, brieven met betaald
antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, IMPORT - EXPORT
Panweg 66 - Zeist - Tel. 03404 - 18276

Wij hebben regelmatig voorradig
duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko“, spec.
Opfok en Conditievoer voor
alle vogels!

Vogelhandel „BENNY SLAGERS“

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)

Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

NBV^{VT} voor u die vogels houdt

WAAROM ZOU JE 'T MAKKELIJK DOEN, ALS HET MOEILIJK KAN?

Deze stelregel werd toegepast in de volgende story. Hoofdrolspelers: 1 stel WITTE KWIKSTAARTEN (*Motacilla alba*) + 1 badmeester.

Plaats van handeling: een openluchtzwembad, een machinekamer en een stofzuiger.

De secr. van de Vogelvereniging De Vullièrevriend te Nieuwleusen (Ov.) is tevens badmeester in het openluchtbad aldaar. Het is een seizoenbad, en geopend van half april tot september. Het bad is zeer mooi en rustig gelegen. Overal volop beplanting, zowel hoog als laag. Diverse soorten struiken, heesters, coniferen en bomen. Grote grasvelden rondom het bassin die bedoeld zijn als speel- en zonnewelden. Centraal in het complex staat de uitkijktoren en daaronder is de machinekamer gebouwd. Misschien denkt u wel, dat dit een reisfolder of iets dergelijks is, doch ik moest e.e.a. echter wel beschrijven. Nu heeft u tenminste enig idee van het decor waarin dit stuk zich afspeelt.

Het viel de heer Jansen (secr. en badmeester) nl. op dat er steeds een stel witte kwikstaarten om de machinekamer heen vloog. Daar hij t.n.t. elk seizoen wel broedende vogels (allerlei soorten) had gade gelagen en het hele broedproces had kunnen volgen, toog hij ook nu op onderzoek uit. Hij kon echter niets vinden dat op een pas gebouwde nestje leek. Een paar dagen later echter was hij doende in de machinekamer en stond daarbij op een trap. Wie schetst zijn verbazing toen hij daar in de vensterbank een volgelnestje in aanbouw ontdekte. Hij dacht gelijk aan de kwikstaarten en besloot om de zaak te observeren. Een minuut of vijf later werd die gedachte beloond. Ma kwikstaart kwam aangevlogen met bouw materiaal, en streek op het nest neer. Vanaf die tijd, heeft vriend Jansen de zaak in de gaten gehouden en kon hij de volgende notities maken. De nestbouw duurde ± 6 dagen. Het eerste ei werd gelegd op 9 mei, en het 6de ei op 15 mei. Op 27 mei zaten er 5 jongen in het nest, en op 12 juni vlogen er 4 uit. Waar het 5de jong is gebleven, was niet te achterhalen. Wat wij ons allemaal afvragen is: hoe haalt zo'n vogel het in z'n hoofd (kop) om op een dergelijke plaats een nest te bouwen. Ten eerste zijn er legio betere nestgelegenheden in de omgeving, ten tweede: in die bewuste machinekamer is het een lawal van belang, een gesprek kan men er niet voeren of men moet schreeuwen, ten derde: de plek lag ook uitermate ongunstig wat betreft wind en regen. Deze vra-

gen echter zonken in het niet bij het tweede deel van deze story.

Om het zwembassin schoon te houden, beschikt vriend Jansen over een soort superstofzuiger. Dat is een verrijdbaar apparaat, en staat dan eens hier en dan weer daar, in ieder geval elke dag op een andere plaats. In het begin van deze maand (juli) bemerkte vriend Jansen dat, als hij met de stofzuiger aan de gang ging, er steeds een vogeltje onderuit vloog. Al gauw had hij in de gaten, dat ook dit een witte kwikstaart was. Zich het vorige kwikstaart-avontuur herinnerend besloot hij om de stofzuiger te demonteren. Sprakeloos stond hij daarna te kijken toen hij ontdekte dat familie kwikstaart een nest had gebouwd op de gevaarlijkste plaats van de stofzuiger, nl. onder de v-snaar die van de motor naar de pomp loopt. In het nest bevonden zich vier jonge witte kwikstaarten. Dat het een gevaarlijke plaats is, was reeds bewezen, want ma kwikstaart vloog zonder staart rond. Zij voerde haar jongen prima, doch moest af en toe wel zoeken waar ze waren. Als de machine verplaatst was, cirkelde ze een minuut of vijf met het voedsel rond, net zolang tot zij ze gevonden had. De mogelijkheid dat deze vogels niet oud zullen worden, zat er wel in. De bewuste machine kon namelijk niet gemist worden, en de kans was ook groot dat de jongen, als ze hun kopjes op zouden steken, tussen de v-snaar kwamen, met alle gevolgen van dien. Dit is wonderlijk genoeg niet gebeurd en alle vier zijn ze uitgevlogen.

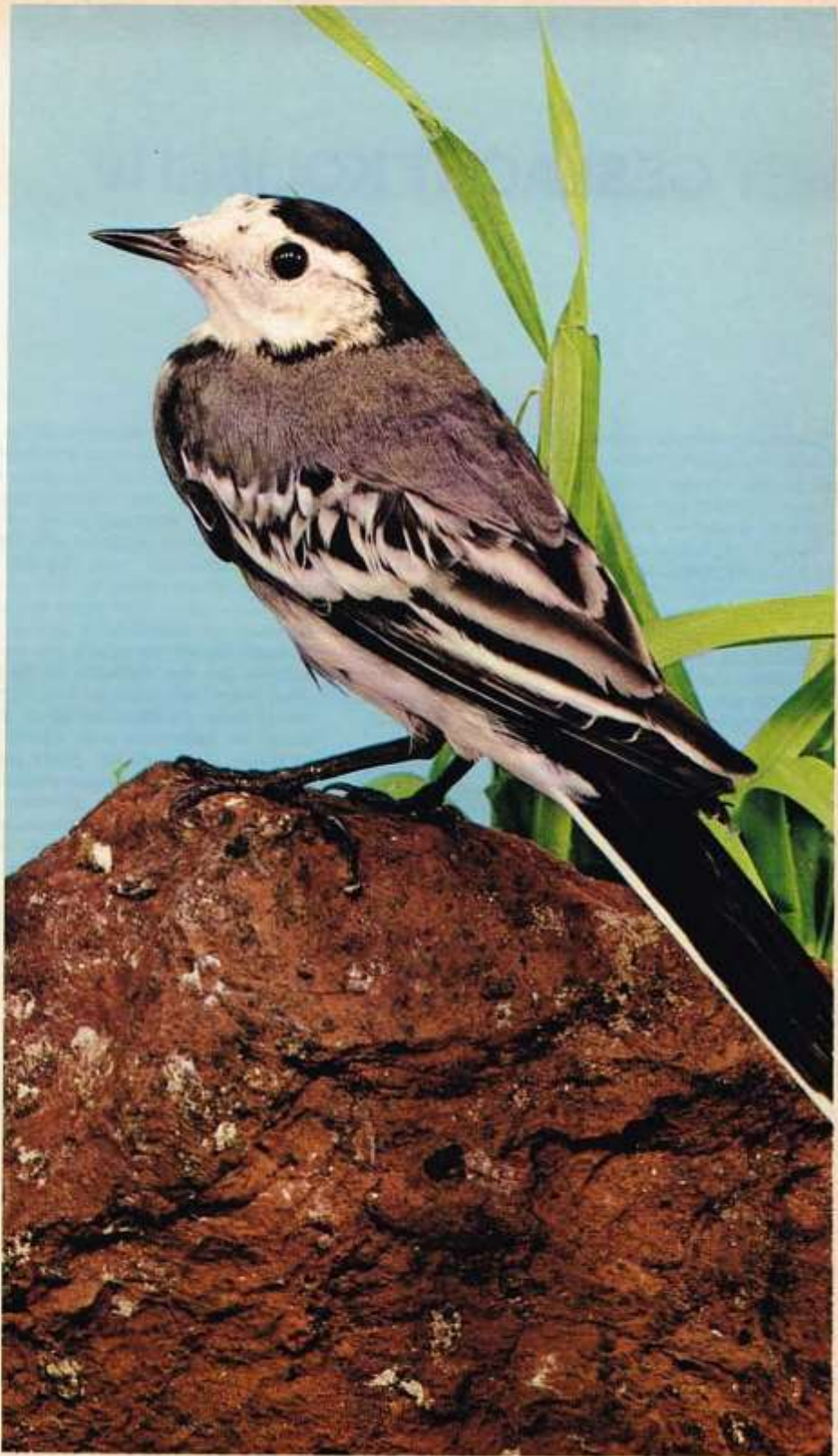

foto: H. Lancy

De,

se/

HET GESLACHT KOLIBRI IV

De kolibries behoren samen met de Amazilla's tot de meest ingevoerde kolibriesoorten (Trochilidae). Zoals bij het vroeger besproken geslacht, is het af te raden om meer dan één kolibrie samen met andere kolibries onder te brengen in één gemeenschaps-volière. T.g.v. hun vechtlust valt het inderdaad te betwijfelen, of men bepaalde soorten uit dit geslacht met succes kan onderbrengen bij andere kolibries. Alle kolibriesoorten baden graag en ze komen dadelijk op een pasgevuuld schaalje badwater af.

De bruine violetoorkolibrie (Eng. brown violet-ear; *Colibri delphinae*) is ongeveer 11,5 cm lang. De kleur is overwegend dof grijsbruin; maar aan de veertjes van de onderrug en van de boven- en onderstaart-

Bruine violetoorkolibrie (*Colibri delphinae*)

dekveren zit een roodbruin randje. Een brede band onder het oog en over de oorstreek is glanzend violetblauw, terwijl de baardstrepen witachtig zijn. Op de bovenkeel zit een glanzend goudgroene vlek, die in violetblauw overgaat op de onderkeel. De staart is licht olijfgroen, en bijna aan het uiteinde zit een brede violetbruine band. De geslachten lijken vrij goed op elkaar, maar de popjes kan men meestal herkennen aan de lichtbruine baardstrepen.

Alhoewel het een tamelijk somber gekleurde kolibrie is, loont het wel de moeite om een bruine violetoorkolibrie aan een collectie toe te voegen. Want wat deze soort aan kleur te kort komt, wordt goedgemaakt door z'n karakter. Zoals alle kolibriesoorten is ook de besproken soort uiterst vocaal, en z'n gezang kan men bijna het ganse jaar door horen. Het is mogelijk om een bruine violetoorkolibrie met andere soorten samen te houden; men moet echter wel een oogje in het zeil houden, vooral na de eerste rui in gevangenschap. Wanneer een bepaald exemplaar wat te twistziek mocht worden, kan men het eenvoudig in een kooi onderbrengen. Deze soort past zich namelijk, zoals alle violetoorkolibries trouwens, makkelijk aan een kooi aan.

De groene violetoorkolibrie (Eng. green violet-ear; *Colibri thalassinus*) is ongeveer 10 cm lang. Hij is volledig groen, glanzend op de rug en reflecterend op de keel en de borst. Onder elk oog zit een glanzend violetblauwe vlek, die doorloopt over de oorstreek. De staart is groen, met net voor het uiteinde een blauwzwarte band. De geslachten zijn bijna identiek, maar de popjes kan men soms herkennen aan hun iets doffere kleuren.

M.i. is deze kolibrie de minst aantrekkelijke uit het geslacht *Colibri*; hij bezit niet de schoonheid van de grote violetoorkolibrie en mist het karakter van de bruine violetoorkolibrie. Het is mogelijk om de groene violetoorkolibrie samen met andere kolibries te huisvesten, maar als een exemplaar in gevangenschap is uitgeruid, kunnen ze agressief worden (vooral de mannetjes!). De groene violetoorkolibrie wordt door de handelaars ook wel de kleine violetoorkolibrie genoemd.

De grote violetoorkolibrie (Eng. sparkling violet-ear; *Colibri coruscans*; ook wel de Gould's violetoorkolibrie genoemd), is ongeveer 13,5 cm lang. Hij lijkt zeer goed op de groene violetoorkolibrie, maar hij is veel

Groene violetoorkolibrie (*Colibri thalassinus*)

groter en de kin, de bovenborst en een vlek in het midden van de borst zijn reflecterend violetblauw. De middelste staartveren zijn blauwgroen, de overige blauw. Bijna aan het uiteinde van de staart zit een diep purperblauwe band. De geslachten zijn gelijk, maar men denkt dat men de popjes kan herkennen aan hun iets meer gebogen snavel.

De grote violetoorkolibries zijn zeker de mooiste, maar ongelukkigerwijs ook de meest agressieve van alle violetoorkolibries. Het is bijna onmogelijk om een volledig ingewend exemplaar bij andere kolibries onder te brengen; deze kolibriesoort durft zelfs vogels uit andere families (niet-kolibries dus), soms veel groter dan hijzelf, af te maken.

De grote violetoorkolibries die ik vroeger had waren afzonderlijk opgekooit. Daardoor heb ik het volledige balspel van deze soort nog niet kunnen observeren. Nochtans richtten deze kolibries regelmatig hun opvallende oorveren op. Naast hun eigenaardige zang, hebben deze kolibries ook een hoogst monotone roep, die ze laten horen telkens als ze gearmeerd, opgeschrikt of opgewonden raken, om een of andere reden.

Mevr. K. M. Scamell (Cornwall, Engeland) heeft deze kolibriesoort gekweekt in 1967. Dit was de eerste kolibrie die ooit in Engeland werd grootgebracht. De Braziliaanse violetoorkolibrie (Eng. white-vented violet-ear; *Colibri serrirostris*) lijkt goed op de groene violetoorkolibrie, maar is iets groter en hij heeft zuiver witte i.p.v. vuilgroene onderstaartdekveren. De geslachten zijn gelijk.

Deze soort werd waarschijnlijk nog nooit via de normale handelsweg in Europa ingevoerd. Zelf heb ik nog maar één exemplaar gezien; het was ondergebracht in één der showvolières in de zoo van Frankfurt (W.Duitsland).

Groene violetoorkolibrie; typisch voor alle kolibriesoorten zijn de violette oorstreek en de opvallende donkere band bijna aan het uiteinde van de staart.

POSTKAARTEN

Voor liefhebbers van postkaarten met bijzonder mooie vogelafbeeldingen in kleur hebben wij een leuke aanbieding.

Serie A Europese Vogels

Serie B Tropische Vogels

Serie C Diverse soorten

Prijs per serie van 30 stuks / 8,— per serie.

Ter kennismaking een extra aantrekkelijke aanbieding.
Drie genoemde series plus 10 is 100 VERSCHILLENDE postkaarten met in totaal 139 schitterende kleurafbeeldingen voor slechts / 20,—.

U kunt bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V., Postbus 74 te Bergen op Zoom. Naast een duidelijke vermelding van uw naam en adres dient u ook DUIDELIJK het gewenste op te geven.

foto: Horst Müller, Vogelpark Walsrode

De,

ssel

FLAMINGO'S

door M. de Jong

'There are larger birds than the flamingo, and birds with more brightly coloured plumage, but no other large bird is so brightly coloured and no other brightly coloured bird is so large.'

Dat schreef de befaamde Amerikaanse ornitholoog Frank M. Chapman, die talloze uitspraken over bepaalde vogelsoorten heeft gedaan. Over de flamingo zegt hij hiermee dat er grotere vogels zijn dan de flamingo en ook dat er vogels zijn die helderder gekleurd zijn, maar dat er geen andere grote vogel is die zo fraai is getekend en er geen andere mooi getekende vogel is die dergelijke grote afmetingen heeft.

Stellig behoren de flamingo's tot de fraaiste en sierlijkste vogels. Over de gehele wereld komen slechts vier soorten voor, namelijk de gewone of rode flamingo, die in een aantal ondersoorten domicilie heeft in zowel de oude als de nieuwe wereld (*Phoenicopterus ruber*), de kleine flamingo (*Phoeniconaias minor*), die thuishoort in Zuidoost- en Zuid-Afrika, Madagascar en India (Rann of Kutch), de James-flamingo (*Phoenicoparrus jamesi*), die erg zeldzaam is en in het Andesgebergte vier kilometer boven de

zeespiegel leeft, en de Andesflamingo (*Phoenicoparrus andinus*), die eveneens in het Andesgebergte voorkomt.

Sommige flamingo's bereiken een lengte van circa twee meter, en als ze staan zijn ze wel anderhalve meter hoog. Als deze vogels vliegen hebben ze de lange hals tot het uiterste gestrekt en wijzen de poten naar achteren. Het lichaam vormt echter niet één rechte horizontale lijn, want zowel hals als poten hebben de neiging iets te zakken, zodat het geheel 'gebocheld' aan doet. Zeer opvallend is de geknikte 'banaanvormige' snavel, die verschilt van die van alle andere vogels. De ondersneb kan men zien als een doos, waarop de minder stevige boven-snavel past als een dun, plat deksel. Het is al zeer lang bekend dat de flamingo's hun voedsel zeven (ik kom er straks uitvoeriger op terug), maar nog niet zo heel lang geleden heeft men ontdekt dat er twee soorten zeefsnavel bestaan, namelijk een ondiep gekleide snavel, zoals die van de rode flamingo, en een diep gekleide type, dat voorkomt bij de kleine flamingo. De laatste zeeft veelal aan de oppervlakte van het water, terwijl de rode het voedsel op de

Dwergflamingo's. Foto: Horst Müller, Vogelpark Walsrode

bodem zoekt. Op deze manier kunnen de twee soorten in elkaars gebied foerageren zonder elkaar daarbij concurrentie aan te doen.

Op het eiland Bonaire heb ik dikwijls de prachtige rozerode flamingo's bewonderd en me destijds afgevraagd hoe ze feitelijk aan de kost komen. De vogels nemen er zo'n vreemde houding bij aan! Een en ander wordt zeer duidelijk uit de doeken gedaan in het mooie blad 'Blijdorp Geluiden', een uitgave van de Rotterdamse Diergaarde, en ik ben zo vrij hieruit het volgende te citeren: 'De zonderlinge snavel van de flamingo's vertoont merkwaardige aanpassingen aan de heel aparte wijze waarop het voedsel wordt gezocht. De bovensnavel is kleiner dan de ondersnavel en véél beweeglijker dan dit bij andere vogels het geval is. De ondersnavel daarentegen is vrijwel onbeweeglijk met de schedel verbonden. Het voedsel, dat uit allerlei kleine diertjes zoals kreeftjes, krabbetjes, garnaaltjes, insektlarven en soms wat visbroed bestaat, wordt uit het water gezeefd. De kop aan de zeer lange hals zakt daarbij tot aan het wateroppervlak en wordt ondersteboven gehouden. De ondersnavel, die dan boven ligt, wordt half ondergedompeld, de bovensnavel zo ver dat alleen de neusgaten boven water uitsteken. Het liefst vissen de vogels in water dat zó ondiep is dat de bovensnavel daarbij door de modder sleept. Langzaam voortlopend in het ondiepe water waaien de vogels het slib op. De strot maakt een pompende beweging, waarbij het voedsel in de snavel wordt gezogen. De merkwaardige dikke tong, die met hoorn bedekt is en scherpe 'tandjes' draagt, en de lijsten aan de snavelranden zeven het voedsel uit het water, dat in een constante stroom voor het dier uit vloeit.'

Aangezien ik dit voedselzoeken buitengewoon interessant vind, laat ik ook nog even volgen hoe het beschreven wordt in de Spectrum Dierenencyclopedie, nr. 22, band 2: 'Als de flamingo water drinkt, worden allerlei deeltjes door de franjeborsteltjes, die op de boven- en ondersnavel zitten, tegengehouden. De buitenste laag stijve borsteltjes houdt de grotere deeltjes tegen, en de kleine algjes, zoals diatomeeën, worden door een reeks borsteltjes binnenin de snavel opgevangen. Nadat het water teruggeperst is, vegen ze met de tong de algjes op en slikken ze dan door. De gewone flamingo eet gevarieerder dan de overige soorten. De laatste gaan met de kop door het oppervlaktewater, maar de grote flamingo zeeft zijn voedsel van de bodem. Zijn snavel heeft minder zeefborsteltjes en de bovensnavel is platter. Hij veegt kleine slakjes en garnalen op evenals modder, waaruit hij het organische materiaal haalt, met achterlating van het oneetbare slib. De gewone en de kleine flamingo komen naast en door elkaar voor in de meren van Oost-Afrika, want de verschillen in voedingsgewoonten en voedselgrond zijn groot genoeg om voedselconcurrentie te voorkomen.'

Flamingo's broeden in kolonies, nu eens enkele honderden bij elkaar, dan weer in aantallen van vele duizenden. Een kolonie in Oost-Afrika werd geschat op meer dan een miljoen paren! Het nest is een kegelvormige heuvel van modder, dat door de vogels van de bodem wordt opgeschept en met snavel en poten wordt opgehoogd tot een soort 'terp', met

bovenop een kultje voor de eieren. Deze nestheuvels kunnen 15 tot 45 cm hoog worden, met een doorsnee van wel 40 cm. Als er weinig zachte grond beschikbaar is, zijn de nesten doorgaans erg laag en worden de eieren, zoals bijvoorbeeld plaatselijk in het Gotomeer op Bonaire het geval is, zonder noemenswaardige ondergrond op de koraalrotsen gelegd.

De rode flaminga, die op Bonaire broedt, legt slechts één ei, maar de ondersoort, die onder meer in Zuid-Europa nestelt, twee en soms zelfs drie. De vorm van de eieren is langwerpige-elliptisch, de kleur kalkachtig wit en is vaak met vuil besmeurd. Het bebroeden geschiedt waarschijnlijk door beide partners en duurt 33 tot 35 dagen. Nadat het jong is geboren, blijft het nog een paar dagen op de 'heuveltop' en voegt zich daarna bij de andere kuikens. Na anderhalve tot twee weken kunnen de jonge flamingo's al zwemmen. Maar zelf eten zoeken is er nog niet bij. Zolang de snavel nog niet de typische banaanvorm heeft, zijn ze afhankelijk van pa en ma. Het voeren gebeurt op een eigenaardige manier. De oude vogel gaat achter het jong staan en laat de kop zakken, zodat het kind de snavelpunt in zijn nog rechte snebje kan nemen. Het volwassen dier laat dan vloeibaar gemaakt voedsel in het snaveltje van het jong vloeien.

Op Bonaire zijn een paar kolonies van deze prachtige vogels. Men moet echter goed voor ogen houden dat ze erg gevoelig zijn voor menselijke verstoring. De grote kolonie in het Pekelmeer bijvoorbeeld werd in de oorlog door militairen verstoord en zeven jaar achtereen werd geen broedgeval op genoemde plek geconstateerd. Gelukkig zijn ze nu teruggekeerd.

Wist u dat de gewone flamingo (let wel: de ondersoort *Phoenicopterus ruber roseus*) ook gerekend wordt tot de Nederlandse avifauna, en wel officieel als 'onregelmatige gast'? Deze flamingo broedt namelijk onder meer in Zuid-Frankrijk (Rhône-delta Camargue) en Zuid-Spanje. Af en toe 'verdwaalt' er wel eens een exemplaar naar onze contreien. Deze eeuw zijn twaalf waarnemingen en vier onbekende waarnemingen bekend, verspreid over nagenoeg alle maanden van het jaar. Maar de 'Avifauna van Nederland' plaatst er als N.B. bij: 'Het is waarschijnlijk dat een aanmerkelijk deel van deze gevallen betrekking heeft op uit gevangenschap ontsnapte exemplaren. Van tal van ontvangen waarnemingen was de beschrijving onvolledig.'

Ten slotte nog iets over het geluid. Dit is een hoge, nasale roep, zo iets als 'hoe-hoe-hoe', en zeer waarschijnlijk is daar de inheemse naam 'chogógo' (spreek uit: stjógógo) van afgeleid (onomatopoe). Als men een troep flamingo's nadert (ik spreek nu uit ervaringen, opgedaan op Bonaire) dan hoort men op grote afstand al het onrustige geroep, dat hoe langer hoe meer aanzwelt. Soms doet het denken aan het gakken van een troep wilde ganzen.

Kalender
1975

Nederlandse
Bond
van
Vogelinhebbers

HEEFT U DE NIEUWE KALENDER AL BESTELD?

Hij is beslist de moeite waard!

In totaal 16 werkelijk fraaie kleurplaten, elke maand een nieuw gezicht.

Vastgestelde verkoopprijs f 3,50.

Voor afdelingen bij afname van 10 of meer exemplaren slechts f 2,50 per stuk.

U kunt bestellen bij uw afdeling of door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom, met vermelding van naam, adres en hoeveel kalenders u wenst. Na ontvangst van de betaling worden de kalenders u direct toegezonden.

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, volièrre, broednesten etc. Het gebruik van insecticide is 100x minder.

Nu ook verkrijgbaar via uw vereniging NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04756 - 21 19 of 04748 - 13 06.

Beavita voor ruiers

Antirui vitaminen om de vorming van een gezonde vedertooi te aktiveren. Beavita bevat het vitamine B complex en is makkelijk oplosbaar in water.

verkrijgbaar bij uw dierenzaak **beaphar** de huisvriend van uw huisdier.

Beaphar Raalte

*ONZE DURE VOGELS'
HEBBEN BEHOEFTE AAN*

VETTE KORREL

*GESCHIKT VOOR
INSECTEN- EN
VRUCHTEN-ETENDE
VOGELS*

*ZOALS SPREEUWEN,
LIJSTERS, MERELS,
BEO'S ETC.*

PRIJS f. 2,95 PER KG.

** UW WINKELIER HEEFT HET.*

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

ARS

Dierenspecialzaak

Wij hebben steeds zeer mooie vogels, zowel in onze binnen- als buitenvolières, voor u in voorraad. Wij verkopen ook verse miereneieren en meelwormen.

In- en verkoop van vogels

LEPELSTRAAT 32 - GROENLO - TEL. 05440-1704

M. de Jong
foto Horst Müller

DE GROTE BONTE SPECHT

Spechten, de 'timmerlieden van het woud', zijn voorzien van deugdelijk gereedschap. Met de staalharde, vlijmscherpe beitelsnavel bewerken ze de boomstammen, zodat de stukken schorts en spaanders eraf vliegen. De houtborende insecten brengen ze met hun tong, die zich ontwikkeld heeft tot een fantastische vanginstrument, te voorschijn. Bij de grote bonte specht is de punt hoornachtig verhard en is bezet met zeer veel kleine, stijve borsteltjes die als weerhaakjes dienst doen als de vogel larven en poppen van allerlei insecten 'harpoeneert' en deze uit hun schuilhoeken en vraatgangen te voorschijn haalt.

Ook in de zogenaamde 'spechtesmidse' doet de bikkelharde sneb uitstekende diensten. Een noot, sparappel of wat het zijn mag, wordt in de vork van een tak, in een spleet of in een holte vastgeklemd. Door op dit 'aambeeld' te hakken, legt de specht de eigenlijke kern of zaden bloot.

Eveneens bij het hakken van het nesthol doet de 'beitel' uitnemend werk. De grote bonte specht, die ongeveer zo groot is als een zanglijster, is de meest algemene zwart-witte specht. Mannetje en vrouwtje lijken erg veel op elkaar, maar alleen mijnheer heeft een rode nekvlek. Jonge vogels hebben een helemaal rode kruin. De buik- en onderstaartdekveren zijn prachtig rood. In de normale, golvende vlucht valt deze kleur niet erg op, maar dat is wel het geval tijdens de baltsvlucht. Bij deze zwevende vlucht trekt

de specht de kop tussen de schouders, spreidt de vleugels een weinig en richt de staart schuin op, zodat de vuurrode buikveren heel oplichten en reeds op grote afstand zijn te zien.

Het geluid is een véér klinkend 'tsjiek-tsjiek-stjiek-tsjiek', maar tevens is de grote bonte een fenomenale trommelaar. Hij kan er heel wat beter mee overweg dan bijvoorbeeld de groene specht, die slechts zelden de xylofoon bespeeld. Met deze instrumentale muziek, die dezelfde dienst doet als het gezang van andere vogels, worden rivalen gewaarschuwd dat zij een bezet territorium naderen en de vrouwtjes wordt meegedeeld dat er zich een 'vrijgezel' bevindt, die wel iets voor een huwelijk voelt. Als de bontrok een dametje wil lokken, hamert hij wel vijf- tot zeshonderd maal per dag op het resonerende 'instrument', een vrij hoog uitstekende dorre tak.

Nadat het huwelijk is gesloten, moet er een woning worden gehakt. Dit karwei, dat grotendeels door het mannetje wordt opgeknapt, vergt ongeveer twee tot drie weken. De vier of vijf witte eieren worden door beide seksen om beurten bebroed. Na ruim twee weken worden de jongen geboren en gevoed met eterij die in de snavel wordt aangesleept. De uitwerpselen worden niet ingeslikt, zoals dit het geval is bij de groene specht, maar de pakketjes worden netjes weggedragen. Als de jongen uitvliegen, hebben ze, zoals ik al zei, een rood petje, maar zodra ze volwassen zijn, moeten ze het afzetten.

De /

usel

door W. Beckmann

DE VERERVING VAN DE BRUINVLEUGEL (LACEWING) PARKIET

Zo op het eerste gezicht kunnen we de bruinvleugel op twee manieren zien.

- a. als een ino plus de ondulatietekening;
- b. als een cinnamon minus de lichaamskleur, maar met de rode ogen van de ino.

Ruwweg kunnen we de grasparakiet in structureel drie verschillende veervelden indelen, deze zijn:

- a. het masker, waarin zich totaal geen melanine bevindt, maar uitsluitend carotenoïde of het ontbreken daarvan, dus een geel of wit masker;
- b. de ondulatietekening, waarin het zwarte of bruine melanine zijn juiste kleur toont, dus zwart of bruin, al naar gelang de aanwezigheid van zwart eumelanine of bruin eumelanine;
- c. de veervelden van de borst-buik-flanken en rug waarin het aanwezige zwarte of bruine eumelanine alleen dient als absorptiemateriaal, dat het invallend licht, behalve de blauwe of violette lichtstralen, volledig absorbeert, wat in combinatie met het Tyndall-effect de groen-blaauwe of violetkleur veroorzaakt.

Het verschil in de kleurvorming tussen de veervelden in b en c omschreven, wordt veroorzaakt door de plaats en de functie die het melanine in de baard inneemt.

De vorm en structuur van een baard van de lichaamsbevedering (borst), behorende tot de veervelden als in c zijn omschreven ziet u in figuur 1 getekend.

PLAATS VOOR FIGUUR 1

Omschrijving behorende bij fig. 1

a = de cortex, deze bevat in de groenserie geel carotenoïde, in de blauwserie is deze kleurloos. Deze cortex bevat geen eumelanine.

b = bewolkte zone, is geheel kleurloos maar bevat een dicht net van uiterst kleine kanaaltjes met een diameter die overeenkomt met de golflengte van de blauwe lichtstralen uit het spectrum (of met die van de violet lichtstralen). Deze kanaaltjes zorgen voor een verstrooiing van de blauwe lichtstralen, welke door de cortex weer naar buiten treden en in com-

binatie met het gele carotenoïde een groene kleur veroorzaken; bij afwezigheid van het gele carotenoïde zien we de zuivere blauwe kleur. De overige lichtstralen van het spectrum, die niet verstrooid worden, worden geabsorbeerd door het aanwezige melanine.

c = lichtabsorberende laag eumelanine, absorbeert alle lichtstralen behalve de blauwe (of violette) lichtstralen die in de bewolkte zone worden verstrooid.

d = medulaire cellen, deze zijn niet licht doorlatend en bezitten een spiegeliende functie.

De haakjes van de lichaamsbevedering zijn geel in de groene serie en kleurloos in de blauwe serie.

De vorm en structuur van het baardgedeelte dat de zwarte of bruine ondulatietekening veroorzaakt ziet u in figuur 2 getekend.

Plaats voor figuur 2

Omschrijving behorende bij figuur 2

a = cortex, bevat in de groene serie geel carotenoïde, is in de blauwe serie kleurloos, maar bevat tevens zwart of bruin eumelanine.

b = bewolkte zone, heeft dezelfde functie als bij figuur 1 omschreven, maar kan deze functie niet uitoefenen, daar al het invallend licht dat op dit baardgedeelte valt, wordt geabsorbeerd door het in de cortex aanwezige melanine.

c = lichtabsorberende laag eumelanine.

d = medulaire cellen.

De kleur van dit deel van de baard is dus zwart of bruin, afhankelijk van het wel of niet aanwezig zijn van de cinnamonfactor. De haakjes die zich aan dit deel van de baard bevinden zijn eveneens zwart of bruin, zij bevatten dus melanine.

Het baarddeel als omschreven in figuur 2 zien we bij een parkiet met de normale ondulatietekening.

De ino-factor veroorzaakt de verhindering van melaninevorming zowel uit de ogen, poten, neusdop als uit de gehele bevedering. De bruinvleugelfactor heeft een ander effect, deze factor veroorzaakt evenals de ino-factor een verhindering van melaninevorming in de ogen, poten en neusdop, maar op de bevedering

use!

De!

heeft deze factor een ander effect dan de ino-factor. Terwijl de ino-factor alle melaninevorming aantast, verhindert de bruinvleugelfactor uitsluitend de melaninevorming van de absorberende laag om de medulaire cellen van de gehele lichaamsbevedering. De melaninevorming die bij de ondulatietekening in de cortex plaatsheeft tast de bruinvleugelfactor niet aan. Daar de absorberende laag melanine om de medulaire cellen alleen een absorberende functie heeft en totaal geen invloed heeft op de intensiteit van de bruine of zwarte kleur van de baarden van de ondulatietekening, betekent dat het wegvallen van de absorberende ondergrond in de baarden van de ondulatietekening geen verzwakking veroorzaakt van de zwarte of bruine baardkleur, ergo de bruine ondulatietekening van de bruinvleugel kan dus even sterk zijn als bijv. de bruine vleugeltkening van de cinnamon.

Daar de violetkleur van de wangvlek ook veroorzaakt wordt door het tyndall-effect, in de baarden van de wangvlek bevindt zich dus ook een absorberende laag om de medulaire cellen, heeft ook de bruinvleugel een witte wangvlek.

In figuur 2a ziet u een doorsnede van een baard van de ondulatietekening van de bruinvleugel getekend. De bruinvleugelfactor heeft in wezen niets met de kleur van het eumelanine te maken, de bruinvleugelfactor veroorzaakt uitsluitend de verhindering van melaninevorming om de medulaire cellen, dus de absorberende melaninelaaag.

Nu komen we weer terug op de vererving van de bruinvleugelfactor.

Taylor veronderstelde in zijn boek „Genetics for the Budgerigarbreeder” dat de bruinvleugelfactor een recessief allele is van de ino-factor; dit klopte heel aardig met de toentertijd voorhanden zijnde kweekresultaten. We zouden dan een multiple allelomorfe reeks ino^+ - ino - ino^1 krijgen. ($1 = lacewing$). Het ontbreken van de inofactor is dus dominant over zowel de ino als de bruinvleugel, de ino-factor is op haar beurt dominant over de bruinvleugelfactor. Of anders gezegd, volledige melanisatie is dominant over de volledige verhindering, maar ook over partiële verhindering, volledige verhindering is op haar beurt dominant over partiële verhindering. Dit klopt echter niet met wat we weten van andere multiple allelomorfen die met melaninereductie te maken hebben. De normale gang van zaken is de volgorde van volledig via partiële naar geen. Zoals bijv. de grijsvleugel, de geelmasker en bij de zebra vinken de bleekrug en de masker.

Bij deze voorbeelden echter hebben we te doen met een geleidelijke reductie van melaninevorming die zich voordoet in dezelfde plaats van de baard of haakjes. Dit is niet het geval bij de bruinvleugelfactor en de inofactor, de plaats en de functie van de melaninevorming is bij deze twee mutaties verschillend, hier hebben we te maken met een verdringing van de totale melaninevorming (de inofactor) en een verdringing van alleen de absorberende laag (de bruinvleugel).

De hypothese dat de bruinvleugel ontstaat uit een koppeling van de ino- en de cinnamonfactor – zoals ik dit in het tweede artikel naar voren bracht – is ook niet waterdicht, hoewel de berekende kweek-

resultaten geheel overeenkomen met wat Taylor in zijn boek heeft gepubliceerd.

Uiteindelijk zouden we dan tot de conclusie kunnen komen dat de bruinvleugelfactor een geheel aparte mutatie is in het x chromosoom, maar tot nu toe gekoppeld met de cinnamonfactor, vandaar de bruine ondulatietekening. Wordt die koppeling met de cinnamonfactor verbroken dan zouden we gele parkieten met rode ogen, kleurloze neusdop en zwarte ondulatietekening moeten krijgen (of witte parkieten).

In deze vogels verhindert de bruinvleugelfactor de oxydatie van het eumelanine dat de absorberende laag vormt in de gehele bevedering, maar de eumelaninevorming in de cortex van de ondulatietekening wordt door die factor niet aangetast. Daar in deze vogels de cinnamonfactor niet meer aanwezig is, wordt dus zwart eumelanine geproduceerd in de ondulatietekening.

Nemen we I als symbool voor de bruinvleugelmutatie, dan is $I +$ haar dominant wildallele. De formule

voor de bruinvleugel wordt dan $\frac{x^1 cin}{x^1 cin}$ en de pop

$x^1 cin$

y

We weten dat de ino-factor iedere kleurslag kan maskeren, dus ook de bruinvleugel, een ino die de

bruinvleugel maskeert heeft dan de formule $\frac{x^{ino^1} cin}{x^{ino^1} cin}$

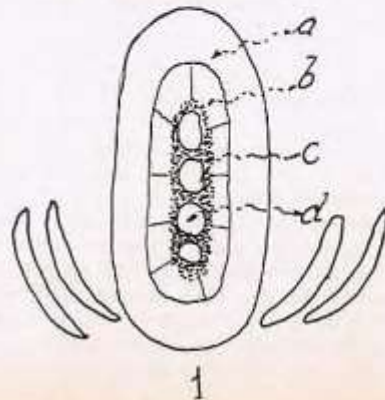
en heeft het fenotype van de ino.

In het x chromosoom bevinden zich voor ons vier belangrijke erfelijke factoren, deze zijn de ino, de opaline, de cinnamon en de bruinvleugel.

De koppeling cinnamon-opaline is al lang bekend. Daar de bruinvleugel volgens Taylor optrad in een stam lutino's, moeten we aannemen dat de koppeling ino en cinnamon ook al reeds is opgetreden, wat echter nooit in het uiterlijk van de vogel tot uiting komt. De koppeling bruinvleugel en opaline is ook al reeds bekend.

Nu de grote vraag: hoe hebben we het meeste kans een zwartvleugel te kweken, nl. een vogel zonder de cinnamonfactor maar met de bruinvleugelfactor.

De formule van deze vogel is dan $\frac{x^1 cin+}{x^1 cin+}$ voor de

man en de pop $\frac{x^1 \text{ cin}}{y}$

De meeste kans maken we door bruinvleugel te paren met een normale parkiet met een zwarte vleugeltekening. Wanneer dat echter zal gebeuren, hangt geheel af van de plaats waar de cinnamon- en de bruinvleugelfactor zich in het chromosoom bevindt. Liggen deze factoren zeer dicht bij elkaar, dan is de kans tamelijk klein, liggen ze verder uiteen dan wordt de kans groter. Is deze koppeling echter eenmaal verbroken, dan kunt u hele stammen zwartvleugels opbouwen in allerlei kleurslagen.

De paringen ino x bruinvleugel; grijsvleugel (of diepovergoten) x bruinvleugel raad ik u ten sterkste af. Aanbevolen paringen zijn en blijven bruinvleugel x cinnamon en bruinvleugel x normaal, zowel met als zonder opalinefactor.

Ten slotte nog enkele uitgewerkte paringen waarbij ik uitga dat de bruinvleugelfactor een aparte mutatie in het x chromosoom is.

Cinnamon man x bruinvleugel pop.

$\frac{x^1+ \text{ cin} \quad x^1 \text{ cin}}{x^1+ \text{ cin} \quad y} \times$

jonge mannen $\frac{x^1+ \text{ cin}}{x^1 \text{ cin}} = \text{cin./bruinvleugel}$

jonge poppen $\frac{x^1 \text{ cin}}{y} = \text{cinnamon}$

Bruinvleugel man X cinnamon pop.

$\frac{x^1 \text{ cin} \quad x^1+ \text{ cin}}{x^1 \text{ cin} \quad y} \times$

jonge mannen $\frac{x^1 \text{ cin}}{x^1+ \text{ cin}} = \text{cin./bruinvleugel}$

jonge poppen $\frac{x^1 \text{ cin}}{y} = \text{bruinvleugel}$

Bruinvleugel man X normale pop.

$\frac{x^1 \text{ cin} \quad x^1+ \text{ cin}+}{x^1 \text{ cin} \quad y} \times$

jonge mannen $\frac{x^1 \text{ cin}}{x^1+ \text{ cin}+} = \text{normaal/bruinvleugel}$

jonge poppen $\frac{x^1 \text{ cin}}{y} = \text{bruinvleugel.}$

Normale man X bruinvleugel pop.

$\frac{x^1+ \text{ cin}+ \quad x^1 \text{ cin}}{x^1+ \text{ cin}+ \quad y} \times$

jonge mannen $\frac{x^1+ \text{ cin}+}{x^1 \text{ cin}} = \text{normaal/bruinvleugel}$

jonge poppen $\frac{x^1 \text{ cin}}{x^1+ \text{ cin}+} = \text{normaal.}$

De crossing-over kan optreden bij de laatste twee paringen, aan het uiterlijk van de betreffende jonge man is dit echter niet te zien, want de formule van

de jonge man wordt dan $\frac{x^1+ \text{ cin}}{x^1 \text{ cin}+}$ en is uiterlijk een

normale parkiet maar split voor cin. en voor de bruinvleugelfactor, maar deze beide factoren bevinden zich nu niet in hetzelfde x chromosoom. Deze jonge man paren we met een bruinvleugelpop.

$\frac{x^1+ \text{ cin} \quad x^1 \text{ cin}}{x^1 \text{ cin}+ \quad y} \times$

jonge mannen 25% $\frac{x^1 \text{ cin}+}{x^1 \text{ cin}} = \text{zwartvleugel/cinnamon}$

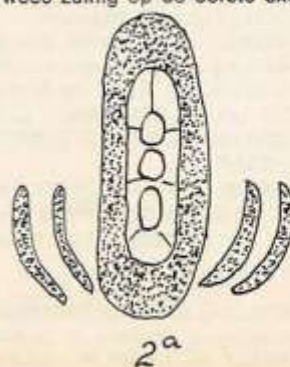
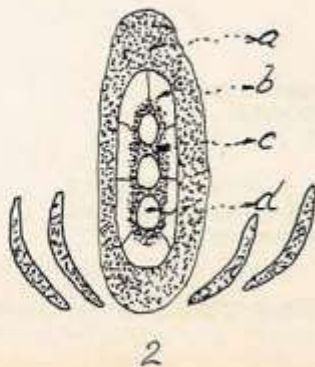
25% $\frac{x^1+ \text{ cin}}{x^1 \text{ cin}+} = \text{cinn./bruinvl. factor}$

jonge poppen 25% $\frac{y}{x^1+ \text{ cin}} = \text{zwartvleugel}$

25% $\frac{y}{x^1 \text{ cin}} = \text{cinnamon.}$

Dergelijke resultaten zijn alleen mogelijk als u mischien jaren achtereen inteelt met bruinvleugels en normale parkieten met een zwarte vleugeltekening. Alle uiterlijke onzichtbare crossing-overs blijven dan in de stam. Bij een pop kan natuurlijk nooit een crossing-over plaatsvinden, de pop heeft immers maar één x chromosoom!!

Succes en wees zuinig op de eerste exemplaren.

N.B.v.V. Boekenservice

LIJST VAN BOEKEN IN VOORRAAD

WATERSLAGERS EN HARZERS, M. van Woezik	f 9,00
HANDLEIDING VOOR DE KLEURKANARIEKWEKER, H. J. Veerkamp	f 17,50
Hét standaardwerk voor elke kleurkanariekeker	
KLEURKANARIES KWEKEN KUNT U OOK, H. J. Veerkamp	f 14,90
Een goed boek speciaal voor de beginnende kweker.	
KANARIES HOUDEN ALS LIEFHEDBERIJ, R. R. P. v. d. Mark	f 12,50
KANARIERASSEN, K. Speicher	f 6,25
KANARIES, K. Speicher (over waterslagers en harzers)	f 6,25
DE VOLIÈRE, C. E. van Berkel	f 16,90
In dit boek staan de bouw van de volière, nestkasten, broedkooien, etc. alsmede de inrichting en beplanting centraal. Met talrijke tekeningen en foto's	
VOGELS DIE VRAGEN WORDEN OVERGESLAGEN, Jos van Himbergen	f 16,95
Een populaire behandeling van de voeding voor onze vogels.	
WILDZANGVOGELS, R. R. P. v. d. Mark	f 10,50
BASTAARDVINKEN, K. Speicher	f 6,25
THIEME'S VOGELBOEK, G. Steinbacher	f 19,50
Een goed boek voor de liefhebber van de gezelschapsvolière.	
DE VOEDING DER VOGELS, J. P. Hoisheimer	f 16,90
VOGELZIEKTEN, Raethel	f 6,25
TROPISCHE VOGELS, H. Bächtel	f 6,25
DUIVEN IN DE VOLIÈRE, J. Nicolai	f 6,90
GRASPARKIETEN MIJN HOBBY, G. A. Radtke	f 6,90
VOGELS DIE MEN KENNEN MOET, G. Rohm	f 6,75
PAPEGAAIEN EN PARKIETEN ALS LIEFHEDBERIJ, R. R. P. v. d. Mark	f 12,25
HET HERKENNEN EN WAARNEMEN VAN VOGELS, Potrykus	f 10,80
DE BONTE WERELD VAN DE VOGELS, Ellis	f 14,90
HET LEVEN VAN DE VOGELS, dr. Maurice Burton	f 9,90
DWERGHOENDERS ALS LIEFHEDBERIJ, C. Aalbers	f 9,50
ZO GEDRAGEN ZICH VOGELS, D. Blume	f 7,25
MODERNE DUIVENTEELT, R. R. P. v. d. Mark	f 24,50
VOGELS IN KLEUREN, Thorburn. 82 platen met 400 afbeeldingen van in Nederland voorkomende vogels	f 28,50
TROPISCHE VOGELS HOUDEN KUNT U OOK, R. R. P. v. d. Mark	f 9,50
HEBT U OOK AL EEN PAPEGAAI, R. R. P. v. d. Mark	f 9,75
WAT VLIEGT DAAR?, Dr. W. H. van Dobben	f 7,90
PAPEGAAIEN, C. AfEnehjelm	f 5,90
PARKIETEN, C. AfEnehjelm	f 5,90
GEVEDERDE VRIENDEN IN BOS EN TUIN, Dr. O. Henze	f 8,50
VOGELNESTEN EN EIEREN, S. Hoehner	f 16,50
VOGELS OVERAL, Fisher en Peterson	f 29,50
EXOTISCHE VOGELS IN KLEUREN, Chr. Walraven	f 12,50
PAPEGAAIENATLAS, 110 briljante kleuraafbeeldingen met Ned. tekst	f 25,00
THIEME'S ZAKBOEKJES VOOR DE NATUUR met elk 120 afbeeldingen in kleur:	
IN DE BOSSEN, WAT BLOEIT LANGS ONZE WEGEN, WEIDEN EN AKKERS,	
GENEESKRACHTIGE EN GIFTIGE PLANTEN, BOMEN EN STRUIKEN	à f 6,90
WAT VIND IK DAAR	f 4,90
STANDAARDEISEN VOOR GRASPARKIETEN f 15,00; NEOPHEMA'S f 6,00; AGAPORNIDEN f 7,50; ZEBRAVINKEN f 3,50; DUIVEN EN KWARTELS f 5,00; KLEURKANARIES f 6,00. Deze standaardseisen zijn losbladig en op te bergen in ringband welke echter niet wordt bijgeleverd.	

U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG OP GIRO 1148324, t.n.v., N.B.v.V. Boekenservice, Postbus 74 te Bergen op Zoom. S.v.p. DUIDELIJK DE TITEL(S) VAN HET BOEK VERMELDEN ALSMEDE UW NAAM, ADRES EN WOONPLAATS.

DE MARATHONVLIAGER: DE NOORDSE STERN IS NIET VOOR DE POES

door Cees Scholtz

Het daarop volgende jaar ging ik met zijn zoon Bob op pad, de eenzaamheid in. Van mijn verhalen had hij zich een grootse voorstelling over het gebied gevormd. Ik kende mijn zoon wel een klein beetje en ik had mij er niet al te veel van voorgesteld. Bob is namelijk geen jongen die uren geduldig kan zitten loeren naar een vogeltje; er moet actie zijn, eerst dan is hij in zijn element. Ik zag het niet direct zitten. Laat ik u maar uit de droom helpen. Ik heb er een fijne reisgenoot aan gehad en dat is toch wel een eerste vereiste om een goed resultaat te bereiken. Erik Norèn in Sorsele was al op de hoogte gesteld van onze reisplannen. Hij had aangeboden ons zoveel mogelijk van dienst te zijn. Wij waren een paar weken later van start gegaan dan het jaar daarvoor met de gedachte de koude voorgoed te kunnen vermijden. Het Zweedse Lapland heeft een vastelandklimaat. De winter is er pittig koud en 's zomers kan het kwik oplopen tot 30 graden in de dalen. In het hartje van de zomer kan het

weer plotseling omslaan. Dan slaat de hagel om je oren, of er valt een plensbui van een tropische hevigheid. Tijdens ons verblijf gebeurde dat nogal eens. Maar zoals steeds waren de goden met ons en bleek het ongerief best te verdragen. Reeds de eerste de beste dag dronken wij koffie bij Erik zijn werkgever, de heer Langberg. U zult zich afvragen: is dat nu zo belangrijk om te vermelden? Zeker, kan ik u toevoegen, want hij was de man die ons plan en verblijf een geheel andere dimensie gaf, waar wij bijzonder mee in onze schik waren. Het bleek dat hij voorzitter was van de commune Sorsele. Dat is trouwens een andere gemeenschap dan wij onder een commune verstaan. Die landstreek beslaat iets minder dan de helft van ons land. Zijn invloed reikte zelfs tot in het parlement van Zweden, waar hij dan op bepaalde tijden de belangen van de streek ging behartigen. Eerst 's avonds zou Erik ons naar Klippen brengen om vandaar uit de toendra in te trekken. Die dag

Op het meer bij Sorselse naar de noordse stern

bleef er voldoende tijd over om de omtrek te verkennen. Ondanks dat het begin juli was, waren de huiszwaluwen pas gearriveerd en zochten aan de oever van de Vindelalf naar bouwstof voor hun kleinst. Per, de zoon van de heer Langberg, wist een kolonie noordse sterns. En wat tevens van groot gewicht was: hij kende ook vele mensen van de landstreek. Hij bracht ons naar een bejaarde tanige visserman aan de rand van een groot meer. Per sprak slechts enkele woorden met de man, waar ik geen snars van begreep. De man knikte slechts ten teken dat hij op ons verzoek inging. Nu zijn noordse sterns ook in ons land geen onbekende broedvogels. Het was dus niet nodig om een kleine 2500 km per auto af te leggen om deze vogeltjes voor de lens te krijgen. Het zijn uitstekende lange afstand-vliegers, die tot bij de noordpool hun noordelijkste broedgebied hebben. In de periode dat de zon niet meer achter de horizon verdwijnt, zorgen zij voor het nageslacht. In die korte spanne tijds weten de oude vogels het klaar te spelen dat de jongen, voor het weer een al te bar boos karakter krijgt, vliegvlug zijn. De jongen zijn dan soms niet bij machte hun eigen voedsel stootduikend te vangen. Geen bezwaar, tijdens de trek naar het zuiden leren de ouden hun de vangtechniek wel. Zo gaan zij gezamenlijk op pad om wanneer de winter in het noorden mens en dier bijna van bittere koude doet verstenen, prinsheerlijk in de Antartica (het zuidpoolgebied) van een weldadig zonnetje te genieten. Denk eens in wat een prestatie deze lichtgewicht vliegers hebben gepresteerd om op eigen kracht duizenden kilometers af te leggen. Zij onderhouden een regelmatige pendeldienst van pool tot pool.

Het onderscheid tussen de visdief en de noordse stern is maar minimaal. De visdief heeft een zwarte punt aan de snavel en die ontbreekt bij de noordse stern. De noordse stern staat ook een tikkeltje lager op zijn pootjes, maar dat is met het blote oog niet waarneembaar. Zijn roep is wat venijniger en hoger van toon en ook zijn aanvalsdrijf is bepaald furieus. Per, onze jeugdige gids en tolk, beduidde ons dat wij ons konden inschepen. Het water was er kristalhelder. Je kon ieder visje meters onder water volgen. Wij kruisten in een matig vaartje naar de overkant van het zonovergoten meer. Wat een ongeken-de ruimte, met een zicht van tientallen kilometers zonder een spoortje van damp, die bij ons mede

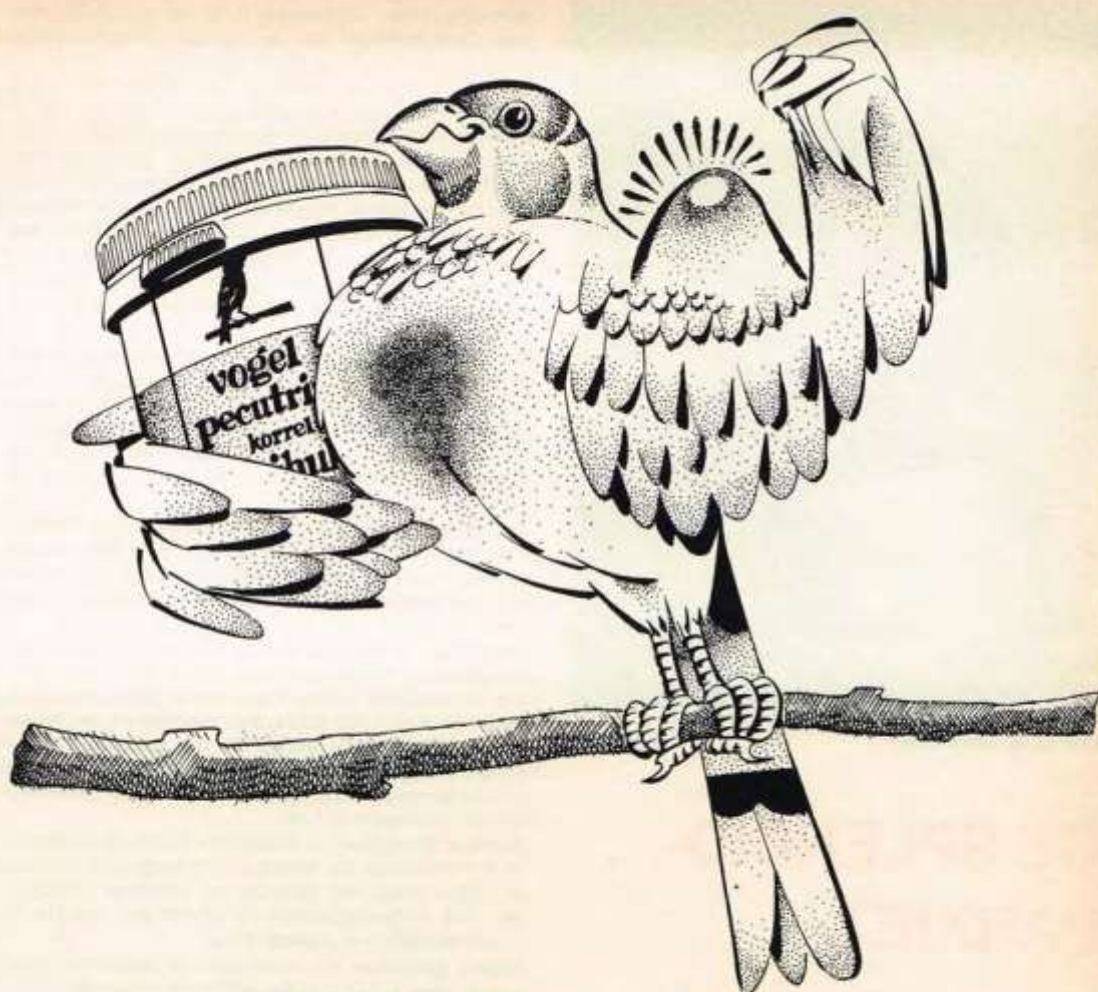
veroorzaakt wordt door de luchtvervuiling. Wij naderden nu de broedplaats van de noordse stern. Stellig dacht ik ze aan te treffen op een strandje op de vaste oever van het meer. Ik bleek de plank grandioos te hebben misgeslagen. Zij hadden hun legsels op de barre steenklompen in het meer. De oude visserman wees ons de plek waar het jong pas uit de eischaal was gekropen. Het andere ei was verdwenen, wellicht in het meer geplonsd bij een al te snelle reactie om op de wieken te gaan voor een aanval op een bonte kraai of gaai. Ik kan me namelijk niet indenken dat een gevederde rover de kans krijgt een eitje te verschalken, zo tekeer kan hij gaan. Dat ondervond ook onze Zweedse begeleider. Gelukkig droeg de krasse man een hoofddeksel, dat hem enigszins beschermde tegen het venijnige snaveltje van de stern. Tenslotte greep hij de pikhaak en hield deze een klein stukje boven zijn hoofd. Pa en ma wisten van geen ophouden en ik zag er weinig heil in op deze manier een goede opname te maken. Goede raad was duur. Ik kon het proberen mij te installeren op een nabijgelegen steenklomp, waar ik mij maar amper op kon posteren. Voor een schuilhut was geen plaats. Op dit onbewoonde eilandje kon ik geen voet meer verzetten. Rondom meters diep ijskoud water. Geen prettig vooruitzicht. Mijn helpers lieten mij alleen en trokken verder tot ik ze uit het oog verloor. Over een paar uur zouden zij mij komen verlossen. Wanneer ik alles van tevoren had geweten had ik zeker niet die ongemakkelijke stelling betrokken. Het is mij nog altijd een

Rotsblokken waar de noordse sterns hun legsel hadden

raadsel dat er niets onder de waterspiegel is verdwenen. De kleine rakker had nu mij als prooi uitgezocht. Ik kon geen kant uit, zelfs geen beweging kon ik mij permitteren, met de mogelijkheid uit balans te geraken, met alle gevolgen van dien. Na een half uurtje was hij aan mijn aanwezigheid gewend en daalde hij bij het jong. Ik verschoot heel wat meer materiaal dan ik had voorzien om verzekerd te zijn van slechts enkele goede opnamen. Een statief kon ik niet opstellen. Alle opnamen moest ik uit de hand met een dertig centimeter objectief fotograferen.

Gelukkig kwamen mijn helpers op tijd mij van de observatiepost de boot in hijsen. Ik kon geen spier meer bewegen. Dat ging gelukkig spoedig over. Die avond vertrokken wij met Erik naar de toendra.

Vogel Pecutrin. Het vitale onderdeel van de voeding voor gevederden.

Niet alleen wij mensen hebben dagelijks onze portie vitaminen nodig. Vogels en sierhoenders net zo goed. Voor extra weerstand. Geef ze daarom behalve vers voedsel Vogel Pecutrin. Dat bevat die extra vitaminen, fosfor en sporenelementen. Die bevorderen de gezondheid van uw gevederde vrienden. Vogel Pecutrin houdt ze fit en maakt ze minder vatbaar. En houdt ze mooi en gezond in de veren. Dus als uw vogels u dierbaar zijn geeft u wat goed voor hun is.

Vogel Pecutrin

Voor een stralende gezondheid van vogels en sierhoenders.

BAYER NEDERLAND B.V., DIVISIE BAYER FARMA, MIJDRECHT.

door C. E. van Berkel

DE SPLENDID-PARKIET

Neophema splendida

Van alle neophema's is de splendid de meest rustige en vertrouwelijke vogel. Ze zijn bepaald niet angstig voor de mens en kunnen vooral ten opzichte van hun verzorger afhankelijk zijn.

Nog geen tien jaar geleden behoorde deze soort tot de zeldzame en dientengevolge ook meest dure vogels. Thans komen ze, gelukkig, bij menige vogelliefhebber in de collectie voor. Man en pop zijn goed te onderkennen. De pop heeft geen rode vlek in de hals en op de borst, deze plekken zijn bij haar groen. Ze doet daardoor sterk lijken op de pop van de turquoiseparkiet, met dit verschil dat de blauwe partijen op de vleugels lichter van kleur zijn.

De nauwe verwantschap met de turquoiseparkiet heeft er ook wel toe geleid dat beide soorten aan elkaar worden gepaard. Toch wel een kwalijke zaak die ten koste gaat van het zuivere ras splendid of turquoisine. Immers bij terugparing aan een der oudervogels of aan een wel raszuivere partner wordt in dié nakweek de uiterlijke verschijningsvorm beïnvloed. Dit moeten we beslist voorkomen en er alles aan doen om het echte ras in stand te houden. De splendidparkiet komt, niet zo talrijk, voor van

westelijk Nieuw Zuid-Wales over het noordelijk deel van Zuid-Australië tot in midden West-Australië. Hun aantal is de laatste jaren, en wel vooral in zuidwest tot in midden West-Australië, wel toegenomen. Ze houden zich voornamelijk op in heuvelachtige streken in het binnenland. Het zijn van nature geen trekkers en tamelijk honkvast. Hun voedsel bestaat uit graszaden. Waarnemers melden dat ze weinig behoefte hebben om te drinken. Het kwam hen voor dat ze zich vaak dagenlang niet aan de drinkplaats vertoonden. Cayley veronderstelt dat ze door opname van dauwdruppels en het kauwen van plantaardige stoffen voldoende vocht zouden opnemen.

Ze broeden in holten van dikke takken in lage bomen en mulgastruiken. Het legsel bestaat uit 3-4 eitjes en alleen de pop broedt. Na plm. 18-19 dagen komen de eieren uit. Na de broedtijd, die in Australië van september tot en met oktober valt, trekken de vogels in kleine groepjes van 10 tot 12 soortgenoten op.

In 1871 werd de splendid voor het eerst in Europa, met name in Londen, ingevoerd. Kort daarna behaalde men de eerste kweekresultaten. Inmiddels zijn er in onze volières ontelbare exemplaren geboren.

Regelmatig worden ze ook in dit maandblad te koop aangeboden. Reden om eens enkele van onze leden aan te schrijven en te vragen naar hun ervaringen. De heer Kolen uit Oisterwijk kweekt ze in broedkooien die 120 cm breed, 50 cm diep en 100 cm hoog zijn. De broedkasten die hij gebruikt zijn 25 x 25 cm bodemoppervlak, 35 cm hoog en de middellijn van het invleggat is 4 cm.

De heer Berendsen in Enschede heeft deze soort in de buitenvolière. De vlucht is 3 m lang, 0,90 m breed en 1,80 m hoog. Hij gebruikt wat kleinere broedkasten. Het bodemoppervlak is 17 x 17 cm, hoogte 25 cm en middellijn invleggat 6 cm.

Beiden gebruiken als nestmateriaal zaagmeel waaraan de heer Kolen nog wat turfmoelm toevoegt.

Als voedsel wordt een zaadmengsel voor grote parkieten verstrekt waarin hennep, negerzaad en zonnepitten. Geweekt brood met eivoer wordt niet alleen als opfokvoer verstrekt maar ook buiten de broedtijd gegeven. Berendsen geeft bovendien nog wat groenvoer waaronder ook een worteltje.

Wanneer de jongen uitvliegen, dat is na ongeveer 3-4 weken, zijn ze niet op kleur doch gelijken op de pop. Na plm. 8 maanden zijn de vogels broedrijp. Terecht merkt de heer Berendsen nog op dat ze dan wel te jong zijn voor een succesvolle kweek. Ze dienen daarvoor minstens 1 jaar oud te zijn.

Dr. Klaus Immelmann vertelt dat door A. Y. Pepper in West-Australië een belangrijke waarneming is gedaan bij in gevangenschap broedende splendids. De poppen zouden hun broedholten graag bekleden met bladeren en andere zachte plantaardige materialen. De vogels bijten de bladeren van de takken af en stoppen deze tussen de stuitveren om ze op die manier naar het nest te vervoeren. We kennen dit verschijnsel wel bij de agaporniden zonder de witte ooringen en bij de vleermuisparkieten. Bij de splendids is ons dit nooit gebleken. Heeft u dit soms wel eens waargenomen? Zo ja, dan zouden we dit gaarne van u vernemen.

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

'DE VOGELHORST'

Nieuwe Tonge, tel. 01875 - 457.

Wij bieden U aan: Grote collectie kooi-, voliëre- en parkvogels o.a. kanaries, grote en kleine parkieten, tamme papegaaien, lijsters, troepialen, nachtegalen, sierfazanten, flamingo's, siereenden, ganzen. Regelmatig zeldzame soorten voorradig. Wij kopen of ruilen Uw vogels in. Verkoop van broedmachines (Succes). Verzending door geheel Nederland. „DE VOGELHORST” te Nieuwe Tonge, Duivenwaardsedijk 9, tel. 01875 - 457. Zondag gesloten.

NIEUW insektenvoer ^{geel} _{groen}
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

$$25\% \frac{2(x)zrzrb^+}{4(y)} \text{ bruinpastel}$$

De jonge nateelt is agaatpastel en bruinpastel, de zonen bezitten de aanleg voor isabelpastel. Doet zich een crossing-over voor, dan zien we groenpastel en isabelpastel verschijnen in beide geslachten. We krijgen nu de zelfde paring, nu maakt de man inplaats van twee, vier soorten gameten.

Groenpastelman -passe-partout x isabelpastelpop.

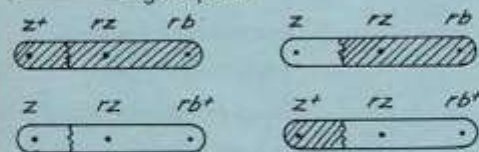
$$\frac{(x)z^+rzrb}{(x)zrzrb^+} \times \frac{(x)zrzrb}{(y)}$$

gameetvorming man gameetvorming pop
 $1(x)z^+rzrb$ agaatpastel $5(x)zrzrb$ isabelpastel

$$\frac{2(x)zrzrb^+}{6(y)} \text{ bruinpastel}$$

na crossing-over
 $3(x)zrzrb$ isabelpastel

$4(x)z^+rzrb^+$ groenpastel

CROSSING-OVER VAN GROENPASTELMAN UIT AGAATPASTEL X BRUINPASTEL

De gameten 3 en 4 worden gevormd indien de factoren z^+ en z van plaats verwisselen, het kan ook mogelijk zijn dat rb^+ en rb wisselen. Dit laatste maakt praktisch niets uit en is door ons niet vast te stellen. Het zou zelfs mogelijk zijn dat beide factoren een overstapje nemen. (z.g. dubbele crossing-over.)

Zonen
 $1(x)z^+rzrb$ agaatpastel/isabel

$5(x)zrzrb$

$2(x)zrzrb^+$ bruinpastel/isabel

$5(x)zrzrb$

$3(x)zrzrb$ isabelpastel

$5(x)zrzrb$

$4(x)z^+rzrb^+$ groenpastel/isabel

$5(x)zrzrb$

Dochters
 $1(x)z^+rzrb$ agaatpastel

$6(y)$

$2(x)zrzrb^+$ bruinpastel
 $6(y)$

$3(x)zrzrb$ isabelpastel
 $6(y)$

$4(x)z^+rzrb^+$ groenpastel
 $6(y)$

Het resultaat van het crossing-overproces kunnen we aflezen in bovenstaande gameetcombinaties. Hierin vinden we één homozygote zoon, de combinatie 3-5, de isabelpastelman.

Zouden we inplaats van een isabelpastelpop een agaatpastelpop gebruiken dan kunnen we homozygote agaatpastelmannen fokken. Bij gebruik van een groenpastelpop, kan ons deel een homozygote groenpastelman zijn. En de homozygote bruinpastelman kunnen we verwachten als we een bruinpastelpop paren aan de groenpastelp.p. man. Hiermee heeft u gelijk de opgave om deze samenstellingen voor u zelf uit te werken.

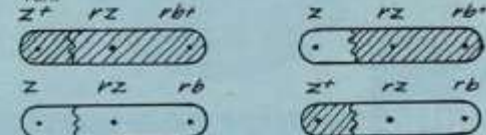
De combinatie 4-5 geeft ons te zien een groenpastel/isabel. Ook hij is een passe-partout-man. In de formule zien we het verschil van z^+ tegenover z en rb^+ tegenover rb .

De opmerkelijke lezer zal kunnen zien dat door middel van crossing-over zowel z^+ met z en rb^+ met rb kan overstappen naar het andere chromosoom.

Om het niet al te ingewikkeld te maken nemen we aan dat z^+ met z van plaats verwisselt.

Daardoor kan de aanleg voor bruinpastel ontstaan, $zrzrb^+$ en agaatpastel z^+rzrb .

Onderstaand schetsje geeft u daar een inzicht van.

CROSSING-OVER VAN GROENPASTEL/ISABEL

Het volgende stapje dat we gaan maken is het uitwerken van paringen waarbij we gebruik zullen maken van klassieke en pastelkanaries.

We krijgen dan te zien, dat we bij dergelijke koppelingen steeds rekening moeten houden met crossing-over, die zich voor kan doen.

Het factorencomplex van de kleurkanarie is zo uitgebreid geworden, dat het noodzakelijk is, dat we vooral het begrip - crossing over - goed onder de knie moeten krijgen, willen we het erfelijk gedrag begrijpen.

Nu schrijf ik wel, dat het factorencomplex uitgebreid is geworden, beter is het om te stellen dat we zo langzamerhand een beeld kunnen vormen van de aanwezige factoren bij de kanarie. Het factorencomplex waarvan wij een inzicht krijgen is nog maar alleen, datgene wat we visueel kunnen waarnemen, voor ons de kleur of kleurenvariatie.

isabel

De

9

KLEUR-KANARIE

door H. J. Veerkamp

De pastel-passe-partoutman.

Ik zou kunnen volstaan om u te vertellen, dat de paringen agaatpastel x bruinpastel en groenpastel x isabelpastel, de zelfde uitkomsten geven als de paringen van de klassieke kleurkanaries, agaat x bruin, groen x isabel. Met dien verstande, dat we door het gebruik van pastellen, natuurlijk de vier pigmentkleuren, groen, agaat, bruin en isabel in de pasteltint fokken.

Voor de goede orde, zal ik de genoemde paringen aan de hand van schema's met u bespreken.

Agaatpastelman x bruinpastelpop.

$$\frac{(x)z^+ rz rb}{(x)z^+ rz rb} \times \frac{(x)z rz rb^+}{(y)} \text{ geeft } 50\%$$

$$\frac{(x)z^+ rz rb}{(x)z rz rb^+} \begin{matrix} \text{agaatpastel} \\ \text{bruinpastel} \end{matrix} \text{ groenpastel}$$

$$50\% \frac{(x)z^+ rz rb}{(y)} \text{ agaatpastel}$$

De dochters uit dit koppel geven ons geen problemen, dankzij de geslachtsgebonden vererving is hun kleur gelijk aan de vader, $z^+ rz rb$, de agaatpastelkleur.

Als we de formule van de zonen bekijken dan vinden we daarin de aanleg voor agaatpastel, $z^+ rz rb$ en de aanleg voor bruinpastel $z rz rb^+$.

Hierbij merken we op, dat op elk der chromosomen één dominante factor aanwezig is, de zwartfactor z^+ en de niet actieve opleekfactor rb^+ .

Deze twee dominante figuren bepalen de kleur van de vogel. Door onwerkzaamheid van rb^+ (indien werkzaam veroorzaakt zij immers de reductie van bruinphāomelanine) als overheersende vorm over rb op het andere chromosoom. En in samenwerking met z^+ , die op zijn beurt wordt beïnvloed door rz de reductie van het aantal zwarte melaninekorrels, vormt het groenpastel. Gezamenlijk gezien $z^+ rz$ en rb^+ .

De factoren z^+ en rb^+ liggen wel elk apart, maar u weet de meest dominante factoren treden naar buiten uit als kleurbepalend.

We zullen zo'n groenpastelman eens paren aan een isabelpastelpop. We zullen eerst de paring uitwerken zonder dat er crossing-over optreedt. Zonder crossing-over kan deze passe-partoutman, ondanks zijn groene kleur, alleen maar gameten vormen met de aanleg voor agaatpastel en bruinpastel.

Groenpastelman-passe-partout x isabelpastelpop.

$$\frac{1(x)z^+ rz rb}{2(x)z rz rb^+} \times \frac{3(x)z rz rb}{4(y)} \text{ geeft } 25\%$$

$$\frac{1(x)z^+ rz rb}{3(x)z rz rb} \text{ agaatpastel/isabel}$$

$$25\% \frac{2(x)z rz rb^+}{3(x)z rz rb} \text{ bruinpastel/isabel}$$

$$25\% \frac{1(x)z^+ rz rb}{4(y)} \text{ agaatpastel}$$

De

DE MÜNCHENER KANARIE

door H. Willems

Geschiedenis en algemeen

Hoewel de Münchener kanarie heden ten dage bekendstaat als een gladbevederde vogel, is hij van origine een krulveerkanarie geweest. Het is hierom dan ook dat ik heb gemeend om hem toch in de beschrijvingen van de krulveerkanaries te behandelen. Immers, zijn geschiedenis neemt gelijktijdig een aanvang als die van de Parijse Frisé, Weense Frisé en Zwitserse Frisé. Daar er tussen het hedendaagse type en het eerste nog een „ligt” en er een duidelijk verschil tussen deze drie zichtbaar is, zal dit artikel in feite uit drie gedeelten bestaan.

Allereerst werpen we een blik op de oudste Münchense kanarievogel, de Münchener-Holländer kanarie (of: Münchense-Hollandse), die een krulveerkanarie was. Nu zal men vragen waarom die krulveerkanaries de naam Hollander droegen, want toentertijd kende men in Beieren (Duitsland) en ook in de overige Duits-talige gebieden geen kanaries met gekrulde veren. Trouwens óók de Fransen kenden vóór 1830 geen krulveerkanaries.

Zo men niet de naam had meegebracht van de streek vanwaar men zich de eerste krulveerkanaries vandaan had gehaald of had laten meebrengen, dan zou men dergelijke vogels toch niet de naam „Hollandse” of „Hollander” gegeven hebben.

Zoals in een vorig artikel reeds eerder opgemerkt, noemde men vroeger (en nu ook nog wel) in het Duits-talige gebied de krulveerkanaries „Holländer”, in Frankrijk (Parijs en Frans-Vlaanderen) werden deze vogels „Serin hollandais” of gewoon „Hollandais” genoemd. De exemplaren die tot in Groot-Brittannië geraakten, kregen vanzelf de naam „Dutch Canary” en later „Dutch Frill” toebedeeld.

Die Hollandse kanaries waren natuurlijk het eerst in Nederland gekweekt (als voortzetting van de oud-hollandse kanaries, of in ieder geval als een mutatie daaruit ontstaan), en het spreekt dus vanzelf dat ze de naam „Hollandse kanaries” tot over de grenzen, en dus in andere talen, met zich meedragen. Hoewel de naam „Hollandse” voor de krulveerkanaries wat in ongebruik is geraakt, doet dit toch niets af aan het zogezegde geschiedkundige feit. Als bijzondere opmerkelijkheid zij nog vermeld, dat de Zwitserse Frisé (Frisé de Suisse) officieel nog altijd Schweizerische-Holländer kanarie heet!

Na deze zijdelingse opmerking over de naamgeving voor de krulveerkanaries, gaan we nu dan weer verder met het eigenlijke onderwerp.

Rond 1840-1850 zal het zijn geweest dat de kanariekwekers uit de Beierse hoofdstad München hun eer-

ste krulveerkanaries betrokken. Deze vogels waren afkomstig uit het noorden van Frankrijk (Frans-Vlaanderen), en wel meer bepaald uit de stedelijke driehoek (nu één agglomeratie) Robeke-Rijsel-Toorkanje (Roubaix-Lille-Tourcoing). Bij de vier vorige besproken krulveerrassen is reeds uitvoeriger hierover gesproken, zodat nu niet dieper hierop ingaan zal worden.

Uit deze in het bezit van de Münchense kwekers geraakte Robeke Frisés, werd na verloop van ongeveer een tiental jaren een eigen soort krulveerkanarie gecreëerd (rond 1850-1860), die in en rond de stad München een bepaalde aanhang genoot.

Bovendien raakte de Münchener Frisé tot in Zwitserland (zie volgend artikel) en zo goed als zeker óók tot in Italië bekend (zie het nog komende artikel over de „Gibber Italicus”). Net als zijn directe voorvader, de Robeke Frisé, ging de Münchener Frisé in de beide genoemde landen een rol spelen bij de ontwikkeling van nieuwe varianten krulveerkanaries.

Jammer genoeg raakte de Münchener Frisé nooit boven een regionale betekenis uit, zodat het ras, we hebben dit ook bij de Lancashire en de London kanarie kunnen zien, in feite bij voorbaat gedoemd was te verdwijnen. Met de dalende belangstelling nam ook het aantal vertegenwoordigers van het ras gestaag af. Dank zij een groepje fervente aanhangers is de Münchener Frisé toch nog geruime tijd als ras

Münchener kanarie

blijven voortbestaan, en hij zou misschien nu nog hebben bestaan als de invloed van de Eerste Wereldoorlog niet zo in het leven van alledag had ingegrepen. De declinatie van de Münchener Frisé moest wel iets sneller verlopen, want door gebrek aan voedsel (eerste levensbehoefte) voor de mensen zélf, bleef er weinig of niets over voor de vogels, die slechts een liefhebberij bleven; met pluimvee en andere dieren lag dit, hoewel zij ook onder de nadelige invloeden leden, iets anders, want zij bezorgden de mensen eieren en vlees etc.

Dat spreekt wel voor zich, denk ik. Was het aantal aanhangers van de Münchener Frisé voldoende groot geweest, dan zou het ras de oorlog beter doorgekomen zijn dan nu gebeurd is. Na de Eerste Wereldoorlog bestonden er nog wel Münchener Frisés, doch het totale aantal was te gering om een voortzetting van het ras te waarborgen. Rond 1917 bleken er nog maar weinig exemplaren te bestaan, doch de fervente aanhangers van het ras wilden het niet zo maar laten ophouden te bestaan en wilden een eigen ras behouden. De laatste exemplaren van de Münchener Frisé werden gekruist met Belgische Bult, Glasgow Don en Harzer kanaries. Men was op de eerste plaats hiertoe genooddaakt, wilde men inteelt en dus het verdwijnen van het ras voorkomen, terwijl men weer probeerde om de krulling van de veren naar behoren terug te krijgen. Dit laatste lukte uiteindelijk niet, en dit was wel goed te noemen, want de verkregen en overwegend glad bevederde nakomelingen uit de genoemde kruisingen vonden op den duur meer aanhang en bekendheid dan met de Münchener Frisé was gebeurd. Deze glad bevederde vogels konden natuurlijk niet meer de naam van krulveerkanarie behouden, zodat een naamsverandering werd ingevoerd. De nieuwe variëteit kreeg de naam Münchener Gestaltsfarben-Kanarienvogel (of: Münchener VORM-KLEUR-kanarie). Over dit laatste type vogel zal ik hieronder verder gaan, doch eerst zal ik nog een beschrijving van de Münchener Frisé laten volgen.

De Münchener Frisé die overwegend eenkleurig geel was, bezat een driedelige frisuur (krulveerpartijen), had een tamelijk hoekige houding en was ongeveer 14 à 15 cm groot. Deze variëteit was nu niet bepaald iets nieuws te noemen, want hoewel hij enkel uit Robeke Frisés gecreëerd was geworden en qua houding van deze verschilde, zien we toch wel (zie afbeelding 1) dat hij een sterke overeenkomst bezat met de Belgische Frisé, die weer de voorvader van de Robeke Frisé was. Ter volledigheid zij nog opgemerkt dat de frisuur van de Münchener Frisé vrijwel gelijk was aan die van de Robeke Frisé, want bij de laatste mochten de staartveren of stuitveren afhangen, terwijl de Münchener Frisé enkel en alleen een zuiver driedelige frisuur mocht hebben.

Volgens de Münchense kwekers moest de vogel als volgt zijn, wilde hij een goede Münchener Holländer zijn; de kleur speelde daarbij een ondergeschikte rol. De kop moest slangachtig smal zijn, en volkomen glad bevederd; de hals moest tamelijk lang, smal en eveneens glad bevederd zijn, goed gestrekt, in een bijna volkomen horizontale lijn; de borstkrulling moest hol-rond zijn en de borst geheel bedekken; de rugkrulling moest zich vanaf het midden der rug met een duidelijk rechte lijn naar beide

zijden omkrullen, zonder daarbij de vleugels en de vleugelboegen te bedekken. De flankkrulling moest aan beide lichaamszijden regelmatig en vol van opbouw zijn en zich om de bovenpoten goed omhoog krullen; de buik moest glad bevederd zijn en bij een goede houding ingetrokken lijken; de bovenpoten moesten ook glad bevederd zijn en heetten dan de „broekjes“ (afgeleid van de Frans-talige benaming Culotté; met de Robeke Frisé overgenomen), bij schimmelvogels mocht de bevedering wat langer zijn, doch té lange veren op de bovenpoten waren uit den boze. Desondanks waren de „broekjes“ toch niet erg geliefd bij de Münchense kwekers. De pootjes moesten goed gestrekt zijn, zonder al te stram te werken, doch doorgezakte poten waren beslist foutief. De vleugels moesten goed lang zijn, daarbij de vleugelboegen goed uitdrukkelijk en goed op lichaam en stuit aansluiten; de staart moest lang zijn en smal, goed gebogen maar niet tegen de zitstok geraken, en licht gevorkt.

Samenvattend kan worden gezegd dat de Münchener Frisé van ± 1860 tot 1917 heeft bestaan en dat daarna van een ander type vogel sprake werd. Desondanks zijn er later nog enige specifieke Münchener Frisés gekweekt als resultaat van een experiment (vermoedelijk uit Zwitserse Frisé x Gibber Italicus), doch het ras is daarmee niet teruggekomen.

Rond 1917/1918 is dus uit paringen van de laatste Münchener Frisé aan de Belgische Bult, Glasgow Don en Harzer kanaries, en het onderling laten paren van de nakomelingen hieruit, de Münchener vorm-kleurkanarie ontstaan.

Dit type had direct al met problemen te maken die het gevolg waren van de Eerste Wereldoorlog en waaronder de Münchener Frisé ook al te lijden had. Het spreekt voor zich dat het hierboven aangehaalde, omtrent kruisingen, op beperkte schaal gebeurde.

Ná de oorlog gelukte het om het aantal vogels op te voeren, en nu bleef de nieuwe Münchener niet zó

Münchener Frisé

regionaal beperkt als met zijn voorganger het geval was geweest, want hij werd in verschillende andere Duitse steden bekend. Er waren onder meer aanhangers van het ras te vinden in de steden Lübeck, Leipzig en Bremen. In deze steden werd het nieuwe type, de Münchener vorm-kleurkanarie, niet alleen gehouden en gekweekt, maar tevens op de wedstrijden tentoongesteld.

Van de Münchener vorm-kleurkanarie zou men dus gedacht kunnen hebben dat het *crescendo* ging, en dat dit type tot in onze dagen bekendheid zou hebben mogen genieten. Het zou wat al te voorbarig zijn geweest om dit te veronderstellen, want het bleek toch niet allemaal zó voorspoedig te blijven gaan. Eer dit type (zie afbeelding 2) echter ophield te bestaan, werd nog in 1930 de naam veranderd (vereenvoudigd) in MÜNCHENER kanarie. Het ging dus nog altijd om hetzelfde type, alleen de naam was anders geworden.

Mocht men verondersteld hebben dat de Münchener vorm-kleurkanarie een specifieke kleurkanarie was, dan moet worden gezegd dat dit niet juist is, want bij dit type ging het enkel om de vorm (houding) en de kleur kwam pas op de tweede plaats. Van een kleurvogel kon geen sprake zijn, want de meeste vertegenwoordigers van het type waren groenbont. Wel zag men de gele kleur het liefst zo zuiver mogelijk dat men van Goldfarben (goudkleur) kon spreken; beter gezegd betekent dit dus dat men het liefst goudgroenbonte exemplaren zag.

Aan de hand van de tekening voor dit (tweede) type kan men heel goed zien dat er veel inbreng van de Belgische Bult en de Glasgow Don heeft plaatsgehad, en van de kleur kan worden gezegd dat zich hier de Harzer duidelijk had laten gelden. Voor de rest spreekt de afbeelding voor zichzelf. Van de afmeting kan worden gezegd dat deze 16½ cm moest bedragen; voor dit type was reeds een standaard met puntenlijst bekend, die later weer aangepast is geworden, toen er een nieuw type was ontstaan dat we nu allemaal als de Münchener kanarie kennen.

Münchener vorm-kleurkanarie

Eer dit nieuwe type er was, speelde zich eerst nog iets af met het tweede type, want dit zou te kampen krijgen met alles dat de Tweede Wereldoorlog met zich meebracht. Zodoende daalde ook deze keer weer het bestand aan vogels, en wel dermate, dat er ná de oorlog slechts weinig vertegenwoordigers, net zoals ongeveer met de Münchener Frisé was gebeurd, waren overgebleven.

Ook deze keer werd er weer naar een oplossing gezocht om het ras toch te behouden voor de toekomst. Ook nu weer was men daardoor genooddaakt om zijn toevlucht te zoeken tot andere rassen om verder te kunnen blijven doorgaan. Deze keer echter werd er geen gebruik gemaakt (of kon dit niet) van de Glasgow Don of Scotch Fancy en werden er alleen Harzers en Belgische Bult kanaries tot het doel aangewend. Het type dat uiteindelijk hieruit zijn „beslag" heeft gekregen, is het type Münchener dat we nu kennen en dat door de C.O.M. is erkend.

Zelf heb ik deze vogels al mogen aanschouwen, en ik moet zeggen dat ze me op het eerste oog eerder aan een soort verkeerde Belgische Bult deden denken dan aan de Münchener. Bij een grondiger bestudering kon ik me er pas van overtuigen dat het inderdaad Müncheners waren. Voor een leek zou het zeer zeker moeilijker zijn geweest om het verschil te hebben kunnen ontdekken.

Nu wil ik hiermee beslist niet zeggen dat die vogels dan slecht waren, dat niet. Ik wil alleen zeggen dat dit misschien juist een toeval is geweest, en dat het voor elk postuurkanariërass even moeilijk is om „standaardvogels" te kweken als voor de Münchener geldt. Dit impliceert natuurlijk niet dat men, zo men in het bezit van Müncheners geraakt of kan geraken, deze dan maar moet zien te kweken zoals het uitvalt, want daarvoor is de standaard niet bepaald opgesteld. Men moet de vertegenwoordigers van het ras zo goed mogelijk naar lichaamsvorm, houding en grootte zien te kweken. Een goede leidraad bij het uitzoeken van kweekvogels toont de tekening (afbeelding 3) die hierbij is afgedrukt. Desondanks blijft de uitkomst nog wel wat wisselvallig voor wat de houding betreft, doch dit zal geen al te groot argument mogen zijn, want dit vinden we net zogoed bij andere rassen.

De Münchener is in alle kleuren erkend (zowel éénkleurig als bont) daar de kleur bij de beoordeling een ondergeschikte rol speelt. Iets anders is het met de lichaamsvorm en de houding gesteld, want het zijn de punten waaruit de raszuiverheid tot uitdrukking moet komen. Natuurlijk zijn ook nog andere punten van belang, en daarom zal ik hiernaast de puntenlijst laten volgen zoals deze is aangenomen en geldt.

Ter volledigheid kan nog worden gezegd dat met de kweek de normale methoden (intensief x schimmel of omgekeerd) van toepassing zijn. Verder kan dan nog worden opgemerkt dat de Münchener geen vogel is die op zijn houding moet worden geoefend, want een vogel bezit reeds een goede aanleg voor de houding of niet; dus hij heeft een goede houding of heeft deze niet. Met oefening zal men veelal geen verbetering kunnen bewerkstelligen.

De huisvesting en verzorging zijn gelijk te noemen aan die voor alle andere rassen, zodat op dit punt geen speciale problemen bestaan.

PUNTENLIJST VOOR DE MÜNCHENER KANARIE

Houding, vorm en grootte	20 pnt.
Kop en hals	20 pnt.
Borst, schouders en vleugels	20 pnt.
Staart	10 pnt.
Poten	10 pnt.
Bevedering en kleur	10 pnt.
Conditie	10 pnt.
	<hr/>
	100 pnt.

Beknopte standaardbeschrijving:

Houding: goed, doch licht gebogen omhoog gericht. **Vorm:** slank. **Grootte:** 15 à 16 cm. **Kop en hals:** kop tamelijk klein en iets afgeplat, de hals tamelijk lang en smal. **Borst:** lichtgebogen. **Schouders:** smal en licht uitstaand. **Vleugels:** goed lang en aansluitend op lichaam en stuit. **Staart:** goed lang en smal en kaarsrecht. **Poten:** middenlang en licht gebogen. **Bevedering:** goed glad aansluitend. **Kleur:** éénkleurig of bont; bonte vogels bij voorkeur gelijkgetekend. **Conditie:** zowel de gezondheid als de totale indruk. Dit was het dan zover het de Münchener kanarie betreft. De volgende keer wordt weer een krulveerkanarie besproken: de Zwitserse frisé. Graag tot dan maar weer.

KORTE BERICHTEN

FOTOWEDSTRIJD 'ONZE VOGELS'

De door de redactie van uw blad uitgeschreven fotowedstrijd is een eclatant succes geworden. Niet minder dan 323 kleurendia's en 87 zwart-wit foto's werden ingezonden. Het was dan ook een hele klus voor de jury, die bestond uit de heren J. van Splunter, Chr. Walraven, P. M. C. Rijnders en C. E. van Berkel, om daaruit de beste te halen. Niettemin is men toch tot de volgende beslissing kunnen komen. **1ste prijs:** f 150,— is toegekend aan **Luk van Praet**, wonende te Mechelen in België, Dorpsstraat 42. **2de prijs:** f 100,— aan **André Bruggeman**, wonende te St. Niklaas, eveneens in België, Oude Baan 58, en de **3de prijs** van 75,— aan **J. H. C. Nijenhuis**, Tempeliersstraat 4 te Hulssen.

Bovendien werd aan de volgende inzenders een zervolle vermelding toegekend ten bedrage van f 10,—: **P. Visser**, Hooiweg 6b te Wijnjeterp; **G. van Bergen**, Joh. van Bijnenstraat 36 te Oss; **M. de Rulter**, J. van Arkelstraat 5 te Hardenberg (2x); **C. v.d. Sanden**, Consienceplein 6 te Roosendaal; **J. H. C. Nijenhuis**, Tempeliersstraat 4 te Hulssen (3x); **J. Goudberg**, Statenweg 23 te St. Annaparochie; **André Bruggeman**, Oude Baan 58 te St. Niklaas (8x); **Jan Hoogendoorn**, Bermweg 464, te Capelle aan de IJssel; **M. Jansen**, Noordekerkstraat 10 te Elburg; **P. Onderdelinden**, Eksterlaan 172 te Vlaardingen; **F. J. Dreessen**, Mgr. Hanssenstraat 6 te Nieuwenhagen; **P. M. J. C. Vialle**, Landgraaf 48 te Nieuwenhagen; **R. J. W. Zweverink**, Alnsworthstraat 15 te IJngelo, Ov. (2x); **K. Schwanen**, Mgr. van Sonstraat 5 te Valkenswaard; **Luk van Praet**, Dorpsstraat 42 te Mechelen (2x) en **A. M. de Wit**, Gevers Deijnootstraat 19 te Scheveningen.

Vagenoeg alle foto's en dia's waren ingezonden in de categorie VOGEL. Slechts enkele in de categorie DE VOLIÈRE en DE TENTOONSTELLING. Van deze laatste categorie was er geen die voor een prijs of zervolle vermelding in aanmerking kwam.

Vij feliciteren alle prijswinnaars van harte en hopen dat zij ook de volgende keer zullen deelnemen. Vant dat er op korte termijn wederom een dergelijke wedstrijd zal worden uitgeschreven, staat wel vast. Het succes van deze eerste wedstrijd rechtvaardigt dat.

Armiddels hebben alle deelnemers hun niet beoordeelde materiaal terugontvangen, met daarbij als dank een bijzonder fraaie kalender 1975. Wij open dat het ook voor de niet-prijswinnaars een leuke wedstrijd is geweest en wij rekenen vast en

zeker op alle 123 bij de volgende keer.

Het ligt in onze bedoeling met ingang van het januari-nummer 1975 de bekroonde foto's te publiceren, want vanzelfsprekend zult u ze allemaal te zien krijgen.

BESTELLINGEN CENTRAAL MAGAZIJN

Afdelingsbesturen doen er goed aan hun bestellingen zo spoedig mogelijk op te geven, zodat de materialen tijdig in hun bezit komen. Zoals meer dan bekend is, dienen de bestellingen te worden opgegeven op de betaalkaart. Verzuim vooral niet daarbij ook naam, adres en woonplaats en het codenummer van de afdeling te vermelden. Ten behoeve van de heren penningmeesters zij vermeld dat op aanvraag gratis op naam gestelde acceptgirokaarten kunnen worden verstrekt.

AANVRAAG TENTOONSTELLING 1975/1976

De afdelingssecretariaten wordt verzocht er toch vooral voor zorg te dragen dat de aanvraagformulieren — in drievoud — tijdig in het bezit komen van hun districtsvoorzitter. Tijdig wil in dit geval zeggen: vóór 1 oktober a.s. Het juiste adres van uw districtsvoorzitter vindt u op de eerste pagina van dit maandblad.

RINGENBESTELLING

Heren ringencommissarissen wilt u zorgen voor een spoedige doorzending EN betaling van de eerste ringenbestellingen?

OVERLEDEN

A. Duinhouwer, Brouwershaven; J. Prins, Almelo; P. Kuit, Katwijk; B. van Spaandonk, Tilburg; G. Kuijl, Enschede; hr. Cuupers, Meijel; K. Hof, Roden. Dat zij rusten in vrede.

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE

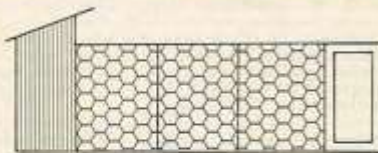
ROZA

Er zijn alleen al over rozen complete boekwerken geschreven, en derhalve kunt u niet verwachten dat in dit bestek uitvoerig over deze ontzettend grote plantefamilie kan worden ingegaan. De roos is voor ons vogelliefhebbers in meer dan één opzicht een belangrijke plant. Als ze een zonnige plaats hebben en geplant zijn in goed bemeste en kalkrijke grond, kunnen we gedurende de zomer heel lang genieten van de werkelijk schitterende, kleurrijke bloemen. Voor de insektenetende vogels valt er soms van de rozen ook wel een lekkernij te halen. Er komt namelijk nogal eens rijkelijk luis op voor, waar bedoelde vogels verzot op zijn. Gebruik in vredesnaam geen vergif om die insecten te bestrijden, doch pluk ze als het ware van de planten en geef ze aan uw vogels.

Na de bloei zijn er de bottels; de bedekte vrucht van de roos, die door een bekervormige, vlezige bloedbodem wordt gevormd, bevat talrijke dopvruchtjes.

Rozebottels zijn rijk aan vitamine-C. Ondanks de doornen houden vogels zich graag in rozestruiken op. Wat dat betreft zijn ze iets handiger dan wij. Vandaar dat we ze ook gerust IN de volière kunnen gebruiken; vooral een klimroos doet het daarin veelal erg goed.

FLORAVI

doe het zelf

Bouwpakketten voor Buitenvolières

voor Grote Parkieten enz.

Standaardmaten lang 2,90, 4,40, 5,90, 7,40 m, inclusief 80 cm voor hok, breedte 1,20 m. Hok en volière zijn van 5 x 5 cm vurenhout en asbestboard; de deur kunt u zetten waar u wilt. U kunt alles zo in elkaar zetten (in 1/2 dag zet u zo ± 10 rennen overeind) en dat voor de prijs van f 270,- (excl. BTW) voor één ren van 7,40 m lang en 1,20 m breed. Minimale afname 5 rennen. Vraag uitgebreide folder aan bij

(Andere maten voor volières prijs aanvragen)

J. W. KEMPER - Molenweg 23 - Breedenbroek - Telefoon (08354) 408

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 69
TEL. (06470) 2623

Valkparkiet	35,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	Agapornis Personata	80,— p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Agapornis Fisherie	55,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.	Agapornis Roseicollis	45,— p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.	Dottergele wever	10,— p.p.
Deensbonte parkiet	10,— p.p.	Peizner saffraanvinken	25,— p.p.	Bichenowastrilde	50,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Kuifkwartels	50,— p.p.	Pruimkopparkieten	55,— p.p.
Idem, zilver	15,— p.p.	Witkopnonnen	8,— p.p.	Halsbandparkieten	40,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.	Muskaatvinken	7,50 p.p.
Napoleons	8,— p.p.	Driekleurnonnen	8,— p.p.	Pracht Rosels	175,— p.p.
Diamantvinken	50,— p.p.	Rozeborstbaardparkieten	65,— p.p.	Witte Valkparkieten	200,— p.p.
Roodkop goudamadine	65,— p.p.	O. Afr. Blauwfazantjes	12,50 p.p.		
Driekleur pap. zmadine	52,50 p.p.	Oostafr. Vuurvinken	12,50 p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Spitsstaartamadine	35,— p.p.	Abb. Geelbuikastrides	15,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Ceresamadine	35,— p.p.	Edelzangers	10,— p.p.	samen voor / 20,—	
Binzenastrilde	45,— p.p.	Mozambiqueijsjes	10,— p.p.		
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Oranjekaakjes	8,— p.p.		
Japane meeuwtje	7,— p.p.	Goudbuikjes	10,— p.p.	1 paar Ekstertjes	
Diamantduifjes	20,— p.p.	Tijgervinken	8,— p.p.	1 paar Bandvinken	
Idem, zilver	40,— p.p.	Groene Tijgervinken	25,— p.p.	1 paar Citroenwevers	
Zebra vinken, grijs	7,— p.p.	Gele Roodrugparkiet	110,— p.p.	1 paar Driekleurnonnen	
Zebra vinken, isabel	7,— p.p.	Grijze Roodstaart-		1 paar Zwartkopnonnen	
Zebra vinken, wit	9,— p.p.	papegaai	195,— p.st.	samen voor / 32,50	
Zebra vinken, masker	11,— p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.		
Zebra vinken,		Chin. spottijster	55,— p.st.		
zilvervleugel	11,— p.p.	Kala Bulbul	17,50 p.st.		
Loodbekjes	6,— p.p.	Amazonepapegaai	175,— p.st.		
Bandvinkjes	6,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,50 p.p.	Verzending onder remb. verp. f 1,50	
Zilverbekjes	6,— p.p.	Oranjewever	12,50 p.p.		
Turquoiseinpark.	75,— p.p.	Citroenwever	10,— p.p.		

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

Voor alle soorten vogels

VERDIENT DE RIJ-TIJD
BEVordert de broedresultaten
VERHOOGT HET WEERSTANDSVENNOGEN
HERGEEFT DE VOGELS NIJN ZAND EN
VEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE

dieren - speciaalzaken

BRENG UW VOGELS IN TOPCONDITIE

(prijswinnaars op de T.T.) met
KAPPELLE's KRACHTVOER "K.K."

Dit speciaal uitgebalanceerde voer bevat alles wat ze nodig hebben en Uw vogels eten het graag.

KRACHTVOER "K.K." is ook verkrijgbaar in een samenstelling met

zuiver plantaardig caroteen

Levering via de erkende handel. Op elk pak punten voor gratis ereprijzen of contant geld. Vraagt monsters en folders bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & Zn.

Deventer - Postbus 2 - tel. (05700) 13927

„ANIMALI“

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

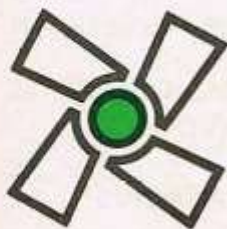
*Voor de vogelliefhebber
die alleen het beste gebruikt!*

**WITTE MOLEN SPECIAALMENGSELS
MET „ALLESTERIN“**

"Witte Molen"-voeders zijn na langdurige onderzoeken ontwikkeld en samengesteld om volière- en kooivogels van alle onontbeerlijke levensstoffen te voorzien, belangrijke stoffen, die in een "gewoon" zaadmengsel niet of weinig voorkomen, of stoffen, die wel in zaden aanwezig zijn, doch door vogels niet kunnen worden opgenomen. De wetenschappelijke benadering van dit probleem heeft ertoe geleid, de "speciale zaadmengsels" voor kanaries, tropische vogels, parkietachtigen en wildzang te voorzien van de Konditiekorrel "Allesterin".

**verkrijgbaar bij
de dierenspecialzaak!**

**witte
molen**